

370.153

Y622N

Y.2

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
และเก็บตัว โดยการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ก-2 พ.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

เมษายน 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
และเก็บตัว โดยการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

เมษายน 2535

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนต่ำในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจำนวน 8 คน และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็นนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจำนวน 8 คน ใช้แบบแผนการทดลองแบบเปลี่ยนเกณฑ์ (Changing Criterion Design) โดยทั้ง 2 กลุ่มได้รับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบของ แมน วิทนีย์ และการทดสอบของวิลคอกชัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้น สูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นภายหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF CLASSROOM PARTICIPATION BEHAVIOR IN THE LIFE
EXPERIENCE COURSE BETWEEN EXTROVERT AND INTROVERT
PRATHOM SUKSA VI STUDENTS THROUGH DRH

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

April 1992

The purpose of this experimental research was to compare classroom participation behavior in the Life Experience Course between extrovert and introvert Prathom Suksa VI students through DRH. The subjects were 16 Prathom Suksa VI students at Ban Huathamnop School in Amphoe Huai Thalaeng, Changwat Nakhon Ratchasima whose classroom participation behavior were low. The subjects were divided into two experimental groups. The experimental group I was consisted of 8 extrovert students and the experimental group II was consisted of 8 introvert students. Both experimental groups were exposed to DRH. The experimental design was changing criterion design. The data were analyzed by the Mann Whitney U Test and the Wilcoxon Matched Pair Signed Ranks Test.

The results were as follows :

1. Classroom participation behavior of the extrovert students exposed to DRH was significantly higher than that of the introvert students at .01 level.
2. Classroom participation behavior of the extrovert students exposed to DRH after the experiment was significantly higher than before the experiment at .01 level.
3. Classroom participation behavior of the introvert students exposed to DRH after the experiment was significantly higher than before the experiment at .01 level.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.พิตร ทองชั้น)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.พิตร ทองชั้น)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร.กาญจนา ทาสิตะพันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ..4.. เดือน ..พฤษภาคม.. พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ผศ.ดร.พิตร ทองชั้น ผศ.ดร.กาญจนา ทาสีตะพันธ์ ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รศ.กมลรัตน์ กรทอง ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ พร้อมทั้งให้แนวคิดและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์นิพนธ์ จันทรแสง อาจารย์บุญนำ การกรณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการทดลอง และซาบซึ้งในน้ำใจของนักเรียนชั้น บ.6 ก และ บ.6 ข โรงเรียนบ้านหัวทำนบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2534 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ณรงค์ เนียมสูงเนิน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดหนองนา อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยไปทำการทดลองงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และพี่ ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา รุ่นที่ 3 ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ และจัดการภารกิจทางด้านการเรียนให้เป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดขอขอบคุณ อาจารย์ทศพร จันทนราช ที่เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยและให้คำปรึกษาแนะนำจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อนึ่ง ความดีงามจากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้ผู้ที่มีอุปการคุณทุกท่าน และบิดา-มารดา ผู้ที่ห่วงใยลูกเสมอ

รุ่งทิพย์ อ้นทับ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม	7
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช	11
	เอกสารเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช	11
	งานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช	12
	งานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงทางบวกกับการเพิ่ม พฤติกรรมทางการเรียน	14
	งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียน	16
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว	18
	เอกสารที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว	18
	งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว	19
	งานวิจัยต่างประเทศ	19
	งานวิจัยในประเทศ	25

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	29
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	29
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	30
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	36
	แบบแผนการทดลอง	36
	วิธีดำเนินการทดลอง	38
	การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล	40
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	53
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	53
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	54
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	54
	การดำเนินการทดลอง	55
	การวิเคราะห์ข้อมูล	56
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	57
	อภิปรายผล	58
	ข้อเสนอแนะ	62

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม 63

ภาคผนวก 70

ประวัติย่อของผู้วิจัย 100

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช	45
2	เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช	46
3	เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลัง การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช	47
4	เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการเสริมแรง แบบ ดี อาร์ เอช	48
5	เปรียบเทียบความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช	49
6	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เป็นรายบุคคล ตลอด 3 ระยะของนักเรียน ในกลุ่มทดลองที่ 1	98
7	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เป็นรายบุคคล ตลอด 3 ระยะของนักเรียน ในกลุ่มทดลองที่ 2	99

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	38
2	ภาพแสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	51
3	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	82
4	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	83
5	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	84
6	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	85
7	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	86
8	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	87

9	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	88
10	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	89
11	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	90
12	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	91
13	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	92
14	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	93
15	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	94
16	ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ นักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	95

- 17 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ
นักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองที่ 2
ตลอด 3 ระยะ 96
- 18 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ
นักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลองที่ 2
ตลอด 3 ระยะ 97

บทที่ 1.

บทนำ

ภูมิหลัง

วัยเด็กเปรียบเสมือนรากฐานของวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากสิ่งแวดล้อมและจากการอบรมเลี้ยงดู ล้วนมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของเด็กทั้งสิ้น ทั้งยังส่งผลสืบเนื่องไปถึงวัยผู้ใหญ่อีกด้วย ในสมัยก่อนค่านิยมในการอบรมเลี้ยงดูเด็กของคนไทยส่วนใหญ่นิยมให้เด็กเป็นผู้ว่านอนสอนง่าย เชื่อฟังผู้ใหญ่ ทำตามคำสั่งที่ผู้ใหญ่แนะนำ แม้แต่ในปัจจุบันนี้คนไทยส่วนใหญ่ในชนบทก็ยังมีค่านิยมในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบเดิมอยู่ ทำให้เด็กส่วนใหญ่เป็นผู้ฟังและผู้ตาม ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดความเป็นตัวของตัวเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่ต่างจากผู้ใหญ่ แต่ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในวงการศึกษาได้มองเห็นความสำคัญของการให้เด็กคิดเป็น สามารถทำได้ แก้ปัญหาอย่างไตร่ตรองและใช้เหตุผล ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งเป็นกลุ่มวิชาที่ว่าด้วยกระบวนการที่เกี่ยวกับชีวิตและสังคม อันกล่าวถึงปัญหาและความต้องการเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด ชีวิตที่อยู่ดี ชีวิตท่ามกลางสภาพแวดล้อม และชีวิตที่มีหลักการ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้ชีวิตดำเนินไปได้ด้วยดี จึงได้บูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และสุขศึกษาเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาที่สัมพันธ์กัน ได้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการของชีวิตได้และดำรงชีวิตอยู่อย่างสงบสุข ฉะนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มวิชานี้จึงเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมการเรียนการสอนประกอบไปด้วย การสนทนา การอภิปราย การรายงาน การเล่นเกม การแสดงความคิดเห็น การทำงานกลุ่ม การแก้ปัญหา การปฏิบัติจริง เด็กต้องทำกิจกรรมด้วยตนเอง ต้องคิดค้นคว้าคำตอบให้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงเห็นว่าพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียนกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิตดังกล่าวเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝัง เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้เด็กมีความคิดริเริ่ม กล้าแสดงความคิดเห็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กในชนบทซึ่งมีพฤติกรรมไม่ค่อยกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น หรือกล้าเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบแนวทางในการนำหลักการปรับพฤติกรรมมาใช้เพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของเด็ก การปรับพฤติกรรมเป็นเทคนิคที่ได้มาจากทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner) ซึ่งเน้นความสำคัญของการเสริมแรงว่า การกระทำใด ๆ ที่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ผู้วิจัยต้องการศึกษาผลของการเสริมแรงแบบการเลือกเสริมแรงพฤติกรรมที่มีความถี่สูง (Differential Reinforcement of High Rates = DRH) เพราะเป็นเทคนิคการเสริมแรงที่ยังไม่เคยมีการทดลองใช้ในประเทศไทย ข้อดีของการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ก็คือทำให้อัตราการตอบสนองได้สูงมากในช่วงเวลาที่กำหนด และรักษาระดับการตอบสนองให้อยู่ในระดับที่กำหนด (Sulzer and Mayer, 1972:132) ซึ่งเหมาะสมกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่ต้องการเพิ่มในอัตราที่พอเหมาะ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความสนใจอีกว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช จะเหมาะกับบุคคลประเภทใดเป็นพิเศษ เพราะจากการสังเกตเด็กในโรงเรียนโดยทั่ว ๆ ไปเราพบว่ามีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันมีสองประเภทคือ ประเภทที่ชอบคุย ชอบสังสรรค์กับผู้อื่นอยู่เสมอ กับประเภทที่อยู่เงียบ ๆ ไม่ค่อยสังสรรค์กับใครซึ่งนักเรียนทั้งสองประเภทนี้มีลักษณะที่จัดอยู่ในลักษณะประเภทแสดงตัว (Extrovert) และเก็บตัว (Introvert) ตามแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพของ คาร์ล จี จุง (Carl G. Jung) ผู้วิจัยสำรวจพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันสองประเภทดังกล่าว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนต่ำในระดับเดียวกัน จึงใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อต้องการทราบว่าลักษณะบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน เมื่อได้รับการเสริมแรงที่เหมือนกันจะมีการตอบสนองสิ่งเร้าเหมือนกันหรือไม่ และบุคลิกภาพแบบใดเหมาะสมกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้

จะเป็นแนวทางให้นักบรรพตกรรมพิจารณาเลือกเทคนิคการบรรพตกรรมให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของบุคคลต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหลังการเสริมแรง แบบ ดี อาร์ เอช

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

2. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

3. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเป็นแนวทางให้ครูนำวิธีการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ไปใช้ในการ
เพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียน
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2534
ที่มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่ำกว่า
เบอร์เซ็นไทล์ที่ 25 มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
และเก็บตัว จำนวน 34 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนต่ำกว่าเบอร์เซ็นไทล์ที่ 25
ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลางและมีบุคลิกภาพ
แบบแสดงตัวและเก็บตัว จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มจากประชากร แล้ว
แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
จำนวน 8 คน กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจำนวน 8 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

3.1.2 บุคลิกภาพแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

3.1.2.1 บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

3.1.2.2 บุคลิกภาพแบบเก็บตัว

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน หมายถึง การกระทำที่นักเรียนแสดง ความสนใจ และเอาใจใส่การเรียนในขณะที่ครูสอนและครูให้งานทำ โดยแสดง พฤติกรรมดังนี้

1.1 การถามคำถาม ได้แก่ การกระทำที่นักเรียน ถามคำถามครูเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน หรือการทำงานกลุ่ม

1.2 การตอบคำถาม ได้แก่ การกระทำที่นักเรียนตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียนและการทำงานกลุ่ม โดยที่คำตอบนั้นถูกต้องหรือมีเหตุผล และเป็น คำตอบที่ตอบคนเดียวมิได้ตอบพร้อมกับนักเรียนคนอื่น

1.3 การแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การกระทำที่นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นต่อครูในชั้นเรียน หรือแสดงความคิดเห็นต่อครูหรือเพื่อนในการทำงานกลุ่ม

1.4 การพูดหน้าชั้นเรียน ได้แก่ การกระทำที่นักเรียนออกไปพูด รายงานหรือ อภิปรายหน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มหรือของห้องเรียน

1.5 การเขียนหน้าชั้นเรียน ได้แก่ การกระทำที่นักเรียนออกไปเขียน หน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มหรือของห้องเรียน

1.6 การทำกิจกรรม ได้แก่ การกระทำที่นักเรียนออกไปทำกิจกรรม ประกอบการเรียนการสอน เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มหรือของห้องเรียน

ถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมดังกล่าวได้มากกว่าหรือเท่ากับจำนวนครั้งที่ผู้วิจัย กำหนดในแต่ละช่วงการทดลอง จึงถือว่านักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ซึ่งวัดได้จากการสังเกตโดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น

2. การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช (Differential Reinforcement of High Rates = DRH) หมายถึงวิธีการปรับพฤติกรรมโดยการให้การเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้มากกว่าหรือเท่ากับจำนวนครั้งที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในเวลาหนึ่งชั่วโมงที่เรียนกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต โดยให้ครั้งละ 1 อย่าง ในเวลาพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียนของทุกวันที่ทำกาทดลอง และจะไม่ให้การเสริมแรงทางบวกเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมได้ไม่ถึงจำนวนครั้งที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในแต่ละช่วงการทดลอง

3. การเสริมแรงทางบวก หมายถึงการให้ วัสดุอุปกรณ์การเรียน ของเล่น เกม ขนม และน้ำ แก่นักเรียนตามที่นักเรียนระบุในแบบสำรวจตัวเสริมแรง เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

4. บุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) หมายถึงลักษณะของบุคคลที่สนใจต่อบุคคล สิ่งแวดล้อม และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกมากกว่าสนใจหรือจดจ่อเรื่องราวของตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ง่าย มีความกล้าหาญ ชอบเข้าสังคม ชอบสมาคม ชอบแสดงความคิดเห็น

5. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) หมายถึงลักษณะของบุคคลที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขี้อาย ชอบคิด ชอบทำอะไรเงียบ ๆ คนเดียว สนใจตัวเองมากกว่าบุคคลภายนอก ปรับตัวยาก เชื่องช้า ทำอะไรด้วยความระมัดระวัง ไม่ชอบเข้าสังคม

ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว วัดได้ด้วยแบบวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัว ของ ชูศักดิ์ ชัมภลียิต

6. แบบวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัว หมายถึงแบบวัดที่ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงลักษณะแสดงตัว และเก็บตัว ด้านละ 19 ข้อ รวม 38 ข้อ เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นโดย ชูศักดิ์ ชัมภลียิต (2513) ซึ่ง สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514) ได้นำมาปรับปรุงขึ้นให้เหมาะสมกับเด็กระดับประถมศึกษาตอนปลาย มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ในการนำแบบวัดมาใช้ครั้งนี้ หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .85

7. เซวน์ปัญญาปานกลาง หมายถึงระดับความสามารถทางสมองของนักเรียนที่ได้มาจากการทำแบบทดสอบเซวน์ปัญญา Standard Progressive Matrices ของ ราเวน (Raven. 1958) ซึ่งมีค่าระหว่าง 90-109

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม
2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช
 - 2.1 เอกสารเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช
 - 2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช
3. งานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงทางบวกต่อการเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียน
4. งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียน
5. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัว
 - 5.1 เอกสารเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัว
 - 5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัว

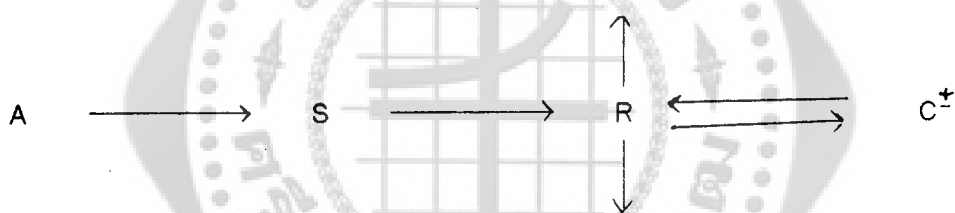
1. เอกสารเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึงสิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตได้ ได้ยินได้ จับได้ อีกทั้งวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออก หรือการตอบสนองนั้น เกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ตาม เช่น การร้องไห้ การกิน การวิ่ง การขว้าง การอ่านหนังสือ การเดินของชีพจร การเต้นของหัวใจ การกระตุกของกล้ามเนื้อ เป็นต้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2524:3)

การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) เป็นการประยุกต์หลักพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคหรือวิธีการปรับพฤติกรรมวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธี

ประสมประสานกัน เพื่อปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตลอดทั้งสร้างสรรค์หรือเสริมสร้างให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ผ่อง - พรหม เกิดพิทักษ์. 2530:14)

เทคนิคการปรับพฤติกรรมพัฒนามาจากพฤติกรรมการเรียนรู้เงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) ของ บี เอฟ สกินเนอร์ (B.F. Skinner) ซึ่ง ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม โดยเน้นถึงผลกรรมที่ได้รับหลังจากแสดงพฤติกรรม (Kazdin. 1980:27) ทั้งยังให้ความสำคัญต่อการเสริมแรงว่าการกระทำใดที่ไม่ได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มที่จะลดลงและหายไปในที่สุด (Hilgard and Bower. 1966:111) ดังแผนภาพต่อไปนี้

A (antecedent) คือสภาพแวดล้อม

S (stimulus) คือสิ่งเร้าที่อยู่ในสภาพแวดล้อม

R (response) คือพฤติกรรมอันเป็นผลจากสิ่งเร้า

C (consequence) คือผลกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากแสดงพฤติกรรม โดยที่

C+ หมายถึงผลกรรมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเพิ่มขึ้น

C- หมายถึงผลกรรมที่ทำให้พฤติกรรมลดลง

จากแผนภาพนี้จะเห็นได้ว่าในสภาพแวดล้อมจะมีสิ่งเร้าที่ทำให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรม เมื่ออินทรีย์แสดงพฤติกรรมแล้วจะมีผลกรรมตามมา ถ้าผลกรรมนั้นเป็นสิ่งที่อินทรีย์พึงพอใจก็จะทำให้พฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือคงที่ ในทางตรงกันข้าม ถ้าผลกรรมนั้นเป็นสิ่งที่อินทรีย์ไม่พึงพอใจก็จะทำให้พฤติกรรมลดลง และการที่บุคคลเห็นความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรม กล่าวคือรู้ว่าการกระทำใดใน

สภาพการณ์ใด จะได้รับผลกระทบเช่นใด แสดงว่าบุคคลเกิดการเรียนรู้โดยที่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดง จะมีผลในการกำหนดการแสดงพฤติกรรมนั้นของบุคคลในอนาคต (Kazdin. 1975:25) เงื่อนไขผลกระทบสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ (ชัยพร วิชชาวุธ. 2523:156)

1. เงื่อนไขของการเสริมแรง (Contingency of Reinforcement)

หมายถึงเงื่อนไขของการให้ผลกระทบทันทีที่อินทรีย์พึงพอใจ

2. เงื่อนไขการลงโทษ (Contingency of Punishment) หมายถึงการให้ผลกระทบทันทีที่อินทรีย์ไม่พึงพอใจ

✓ การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นวิธีการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมโดยเสนอสิ่งทีอินทรีย์พึงพอใจ หรือถอดถอนสิ่งเร้าที่อินทรีย์ไม่พึงพอใจออกภายหลังที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ การเสริมแรงมีหลักว่าการกระทำใด ๆ ที่ได้รับการเสริมแรงจะทำให้การกระทำนั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ส่วนการกระทำใด ๆ ที่ไม่ได้รับการเสริมแรงจะทำให้การกระทำนั้น ๆ มีแนวโน้มลดลงและหายไปในที่สุด (Kazdin. 1980:27-28)

การเสริมแรงแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

1. การเสริมแรงบวก (Positive Reinforcement) คือการกระทำที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเพิ่มขึ้นหรือเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือมีความถี่สูงขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการที่อินทรีย์ได้รับผลกระทบที่พึงพอใจหลังจากที่แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ แล้ว และสิ่งทีอินทรีย์ได้รับแล้วเกิดความพึงพอใจและแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น คือสิ่งเร้าทางบวก (Positive Stimulus) หรือแรงเสริมทางบวก (Positive Reinforcer) (พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530:84)

ตัวเสริมแรงบวกสามารถแบ่งได้เป็น 6 ประเภทดังนี้ (Kazdin. 1980: 131-149; Rim & Masters. 1974:179-182)

1. อาหารและสิ่งเสพได้ (Food and Consumables) เช่น ผลไม้ น้ำ ลูกกวาด ขนมปัง เป็นต้น

2. ตัวเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforcement) อาจทำได้ทั้ง

ท่าทาง วาจา เช่นการชมเชย การให้ความสนใจ เป็นต้น

3. หลักของฟรีแม็ค (Premack's Principle) คือการใช้พฤติกรรมที่อินทรีย์ชอบทำมากที่สุดมาเสริมแรงพฤติกรรมที่อินทรีย์ชอบทำน้อยที่สุด เช่นการใช้พฤติกรรมการดูโทรทัศน์มาเสริมแรงพฤติกรรมการทำงานบ้าน เป็นต้น

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Informative Feedback) เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำของอินทรีย์ซึ่งทำให้อินทรีย์รู้ว่าตนได้ทำพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ และเป็นการเสริมแรงการกระทำที่เหมาะสมนั้นด้วย

5. เบี้ยอรรถกร (Token Economy) เป็นตัวเสริมแรงที่ต้องวางเงื่อนไข เช่น เงิน แต้ม คะแนน ซึ่งสามารถนำไปแลกเปลี่ยนตัวเสริมแรงอื่น เช่น ขนม เป็นต้น

6. ตัวเสริมแรงที่เป็นวัตถุสิ่งของ (Material Reinforcer) ได้แก่ ของเล่น รถยนต์ ตุ๊กตา แหวน เป็นต้น ซึ่งเป็นตัวเสริมแรงที่สามารถนำมาเสริมแรงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งกับเด็กและผู้ใหญ่

หลักในการเสริมแรงทางบวกที่มีประสิทธิภาพนั้น แคชดิน (Kazdin, 1980: 123-125) ได้เสนอว่า

1. ต้องให้การเสริมแรงทันทีที่พฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นเกิดขึ้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่เป็นทักษะใหม่ เพราะจะทำให้อินทรีย์เกิดการเรียนรู้ได้เร็วกว่าการทิ้งช่วงเวลาของการเสริมแรงให้นานออกไป

2. ใช้ตัวเสริมแรงที่มีคุณภาพหรือชนิดที่บุคคลต้องการ ซึ่งคุณภาพของตัวเสริมแรงจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความพอใจของบุคคลที่มีต่อตัวเสริมแรงนั้น ถ้าบุคคลพอใจในตัวเสริมแรงมากจะทำให้ตัวเสริมแรงมีคุณภาพสูง ถ้าบุคคลพอใจในตัวเสริมแรงน้อยคุณภาพของตัวเสริมแรงก็จะน้อย

3. ตัวเสริมแรงที่ให้ต้องมีขนาดและจำนวนมากพอแก่ความต้องการ ยิ่งมีจำนวนมากยิ่งทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น แต่ตัวเสริมแรงบางชนิดก็มีข้อจำกัดคือถ้าให้เป็นจำนวนมากอย่างไม่มีขอบเขตแล้ว อาจกลายเป็นตัวเสริมแรงที่หมดคุณสมบัติในการเป็นตัวเสริมแรง (Satiation) เช่น อาหาร น้ำ คำชมเชย เป็นต้น

4. การใช้ตารางการเสริมแรง ในกรณีที่ต้องการให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ครูหรือนักปรับพฤติกรรมควรจะให้การเสริมแรงทุกครั้งที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้น และการใช้ตารางการเสริมแรงแบบทุกครั้งจะทำให้อัตราการเกิดพฤติกรรมสูงกว่าการเสริมแรงแบบเป็นครั้งคราว เมื่อพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือสม่ำเสมอจึงค่อยเปลี่ยนมาใช้ในการเสริมแรงแบบเป็นครั้งคราว เพื่อให้พฤติกรรมนั้นอยู่คงทนต่อไป (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2524:109)

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือการที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเพิ่มขึ้นหรือเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือมีความถี่สูงขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการที่อินทรีย์สามารถหลีกเลี่ยงหรือหนีจากสิ่งที่ไม่พึงพอใจ หรือการที่อินทรีย์สามารถนำสิ่งที่อินทรีย์ไม่พึงพอใจออกไปให้พ้นได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530:84)

2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

2.1 เอกสารเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช (Differential Reinforcement of High Rates = DRH)

การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช (DRH) หมายถึงการเลือกเสริมแรงพฤติกรรมที่มีอัตราการเกิดสูง โดยให้แรงเสริมทางบวกเฉพาะพฤติกรรมที่มีอัตราการเกิดสูงที่ประสงค์จะให้เกิดขึ้น จะไม่ให้แรงเสริมถ้าพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นเกิดในอัตราที่ต่ำ ฉะนั้นการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช จึงเป็นเทคนิคการเสริมแรงทางบวกวิธีหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มพฤติกรรมเท่านั้น โดยขั้นแรกต้องมีการสังเกตพฤติกรรมในระยะเส้นฐานของอินทรีย์อย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ หลังจากนั้นจึงให้การเสริมแรงทางบวกเฉพาะเวลาที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และควรให้ทันที ถ้าอินทรีย์แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ลดลงจะไม่ให้การเสริมแรง (Sulzer and Mayer. 1972:130-131) ตัวอย่าง เช่น ถ้านกวิ่งสามารถวิ่งระยะทาง 1,000 เมตร ได้ในเวลา 2 นาที ผู้ชมจะให้อาหารแสดงความยินดี และ

ปรบมือแก่นักวิ่งคนนั้น เสียงให้ร้องแสดงความยินดีและเสียงปรบมือจะเป็นแรงเสริมทางบวกที่นักวิ่งคนนั้นได้รับ แต่หากเขาวิ่งระยะทาง 1,000 เมตร โดยใช้เวลาเกิน 5 นาที ผู้ชมจะไม่แสดงความยินดีหรือไม่ปรบมือให้แก่นักวิ่งคนนั้น หรือตัวอย่างเช่นในการให้นักเรียนทำรายงาน ครูกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า ถ้านักเรียนสามารถทำงานส่ง และทำงานได้อย่างถูกต้องและทำเสร็จในเวลา 1 สัปดาห์ นักเรียนจะได้รับค่าคะแนน A แต่ถ้าส่งช้ากว่ากำหนด 3 วัน และแม้ว่านักเรียนจะทำงานได้อย่างถูกต้อง นักเรียนก็จะได้รับค่าคะแนน B และหากส่งช้ากว่ากำหนด 10 วันขึ้นไปถึงแม้ว่าจะทำได้ถูกต้องทุกประการนักเรียนก็จะได้รับค่าคะแนน F ซึ่งเท่ากับ 0 ผลของการวางเงื่อนไขดังกล่าวจะทำให้อัตราการตอบสนองของนักเรียนสูง แต่สูงเพียงช่วงระยะเวลาที่กำหนดเท่านั้น สำหรับกรณีที่นักเรียนส่งงานช้ากว่า 10 วัน และแม้ว่าทำถูกต้องทุกประการแต่นักเรียนก็ได้รับค่าคะแนน 0 นั้น ครูควรจะให้กำลังใจ ให้แรงเสริมทางสังคมให้คำชมเชยในความพยายามแม้ว่าจะทำงานช้ากว่ากำหนดก็ตาม ซึ่งแรงเสริมทางสังคมที่นักเรียนได้รับอาจจะช่วยทำให้พฤติกรรมที่มีอัตราการเกิดต่ำกลับมีอัตราการเกิดสูงขึ้นได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530:102)

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

เนื่องจากยัง ไม่มีการนำการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช มาทดลองใช้ในประเทศไทยงานวิจัยที่ผู้วิจัยรวบรวมมานี้จึงเป็นงานวิจัยของต่างประเทศ ซึ่งได้รวบรวมมาดังนี้

แคนเนนเบิร์ก (Kannenberg. 1985:4044) ศึกษาผลของการใช้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช และ ดี อาร์ แอล ต่อพฤติกรรมการสร้างภาพในเครื่องคอมพิวเตอร์ภายใต้สภาวะการใช้เทคนิคการเลียนแบบ การให้คำแนะนำ และการหยุดการเสริมแรง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัย จากการทดลองทั้ง 3 สภาวะ ผลปรากฏว่า การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช และ ดี อาร์ แอล สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการชี้แนะและไม่ได้รับคำแนะนำสร้างภาพได้ถูกต้อง และเมื่อได้รับคำแนะนำก็สามารถทำได้ดียิ่งขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการเสริมแรงก็ทำได้ถูกต้อง และทำได้ถูกต้องยิ่งขึ้นเมื่อได้รับการชี้แนะในช่วงเวลาต่อมา

* (รุ่งกานต์ อึ้งกมลศิลป์ : 2532 : 102 : 103 : Kannenberg, 1985:4044)

เมโย (Mayo. 1989:3747) ศึกษาผลของการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช และ ดี อาร์ แอล ที่มีต่อความเร็วในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ตอนต้นและวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย โดยให้กลุ่มตัวอย่างใช้ความเร็วในการพิมพ์ตัวอักษรในช่วงการทดลองช่วงที่ 1 กลุ่มตัวอย่างได้รับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ แอล และ ดี อาร์ เอช ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มสามารถทำงานได้เร็วกว่าช่วงเส้นฐานพฤติกรรม แต่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ตอนต้นและกลุ่มผู้ใหญ่ตอนปลาย ในการทดลองช่วงที่ 2 ให้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ แอล กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าได้ผลใกล้เคียงกัน ในการทดลองครั้งที่ 3 ให้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ แอล และ ดี อาร์ เอช กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม พบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีอายุมากกว่าทำได้ช้ากว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า ผลการวิจัยนั้นนอกจากจะทำให้ทราบว่า การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช และการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ แอล สามารถเพิ่มพฤติกรรมได้ไม่แตกต่างกัน ยังทำให้ทราบว่าความเร็วในการทำงานขึ้นอยู่กับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมอื่นคือ ตัวแปรทางด้านร่างกายของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไปตามอายุ (Mace. 1990:507-512)

เมซ (Mace. 1990:507-512) ศึกษาการใช้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ต่อพฤติกรรมการเคลื่อนไหวของหญิงปัญญาอ่อนชื่อ ดอริส (Doris) ที่มีพฤติกรรมการพูดผิดปกติ คือชอบพูดซ้ำ ๆ และปฏิเสธความต้องการ ในการทดลองช่วงที่ 1 ให้แรงเสริมแบบ ดี อาร์ เอช เพื่อให้สามารถช่วยตัวเองได้ในการติดต่อสัมผัสกับบุคคลอื่นและสิ่งของได้ เช่น การใช้มือและเท้า การเลื่อนแผ่นกระดาษ การเตะเก้าอี้ การเปิดและปิดไฟ เป็นต้น ในการทดลองช่วงที่ 2 ให้สามารถใช้คำพูดที่สุภาพในการขอร้องบุคคล เช่น กรุณานำสื่อไปแขวน กรุณาเก็บจานในอ่างล้างจาน แล้วให้แรงเสริมเมื่อพูดและทำได้เท่ากับจำนวนครั้งที่ผู้วิจัยกำหนด ในช่วงเวลาแต่ละนาทิต โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้สังเกตในขณะที่ผู้ถูกศึกษารู้ตัวและไม่รู้ตัว ผลการทดลองปรากฏว่า ดอริสสามารถกระทำพฤติกรรมได้สูงขึ้นกว่าช่วงเส้นฐานพฤติกรรม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ทำให้ทราบว่า การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ แต่ก็มีตัวแปรอื่นที่มีอิทธิพลส่งผลให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ เช่น อายุ ดังการทดลองของ เมโย (Mayo) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจการใช้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช กับบุคคลที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน.

3. งานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงทางบวกกับการเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียน

ผู้วิจัยรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงบวกกับการเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียน พบว่ายังไม่มียานวิจัยการทดลองใช้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช กับพฤติกรรมทางการเรียนเลย แต่เนื่องจากการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้การเสริมแรงทางบวกในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จึงรวบรวมมาเพื่อสนับสนุนงานวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

ลาเฮย์ และ แดรบแมน (Lahey and Drabman. 1974:307-312) ใช้การเสริมแรงบวกโดยใช้เบี้ยอรรถกรเพื่อฝึกอ่านคำศัพท์ 30 คำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 2 จำนวน 6 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้ทดลองอ่านคำศัพท์ให้นักเรียนฟังทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง ถ้าอ่านถูกต้องได้รับเบี้ยอรรถกร 1 อัน กลุ่มควบคุมไม่ได้รับเบี้ยอรรถกรเมื่ออ่านถูก อ่านครบ 10 คำ ถือเป็น 1 รอบ เมื่ออ่านครบ 30 คำก็ทดสอบ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองสามารถอ่านคำศัพท์ได้ถูกต้องรวดเร็วกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองจำคำศัพท์ได้มากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยที่ โรบินสัน และคนอื่น ๆ (Robinson and others. 1981:307-315) ได้ใช้เบี้ยอรรถกรเพื่อพัฒนาการอ่านและการใช้คำศัพท์ของเด็กเกรด 3 ที่อยู่นิ่งไม่ได้ (ในปริมาณที่ผิดปกติ) และเป็นเด็กที่ด้อยสมรรถิ์ จำนวน 18 คน ผลปรากฏว่าผู้ที่ได้รับการทดลองทุกคนมีผลสมรรถิ์สูงขึ้นกว่าเดิม

แนปซิงค์ และลิฟวิงสตัน (Knapezynk and Livingston. 1973:481-486) ใช้การเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรเพื่อเพิ่มพฤติกรรมการตอบคำถามจากเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้อ่าน ของนักเรียนเกรด 7, 8 และ 9 ในโรงเรียน

มัธยมศึกษาตอนต้นที่สังกัดโปรแกรมการศึกษาพิเศษ การทดลองนี้ใช้เวลาทั้งหมด 100 วัน ผลปรากฏว่าเมื่อได้รับการเสริมแรงแล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการเสริมแรง

✓ นอกจากนี้การเสริมแรงทางบวกยังสามารถนำไปใช้ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อีก ดังที่ แมคลาฟลิน และมาลาบี (McLaughlin and Malaby. 1972:263-270) ศึกษาผลของการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมทางการเรียนในเรื่องการสะกดคำ การใช้ภาษา การเขียนและการเรียนคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ เกรด 6 ซึ่งมีระดับเศรษฐกิจต่ำ การทดลองใช้เวลาทั้งสิ้น 140 วัน ผลปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำ การใช้ภาษา การเขียน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นกว่าเดิม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ดาลตัน รูบิน และฮิสลอป (Dalton, Rubino and Hislop. 1973:251-259) ซึ่งศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปัญญาอ่อน ทั้งหญิงและชายอายุ 6-14 ปี มีระดับสติปัญญาเฉลี่ย 45 การทดลองแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับเบี้ยอรรถกร เมื่อสามารถเข้าใจและใช้ภาษาได้ถูกต้องและทำเลขคณิตได้ถูกต้อง กลุ่มที่ 2 ได้รับแรงเสริมทางวาจาอย่างเดียว การทดลองใช้เวลา 4 สัปดาห์ ผลปรากฏว่าการให้แรงเสริมด้วยเบี้ยอรรถกรสามารถพัฒนาทั้งด้านภาษาและเลขคณิต ส่วนการชมเชยด้วยวาจาสามารถพัฒนาด้านภาษาเพียงด้านเดียว

✓ ต่อมาได้มีการนำการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรมาใช้ในโครงการพัฒนาเด็กวัยก่อนเรียน (Head Start Project) ซึ่งมิลเลอร์ และ ชไนเดอร์ (Miller and Schneider. 1970:191-197) เด็ก 30 คน อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่อยู่ในโครงการพัฒนาเด็กวัยก่อนเรียน โดยได้รับการยินยอมจากพ่อแม่ ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับแรงเสริมสามารถพัฒนาการใช้คำศัพท์ และมีความเข้าใจโครงสร้างของคำต่าง ๆ มากขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อการมาโรงเรียน และสามารถเพิ่มความสามารถในการเล่น และร่วมมือกับผู้อื่นมากขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมแรง และการเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียน สรุปได้ว่าการเสริมแรงทางบวกสามารถเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียน

ของเด็กปกติหรือเด็กปัญญาอ่อน และยังสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนได้อีกด้วย

✓ 4. งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็ก เพราะในปัจจุบันครูส่วนใหญ่มักประสบปัญหาดังกล่าว ซึ่งเป็นอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน มีผู้ทำการวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ดังนี้

แมนเดลเกอร์, ไบรแกม และ บูเชล (Mandelker, Brigham and Bushe11. 1970:169-174) ได้นำการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรมาใช้ในการเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของเด็กนักเรียนอนุบาลอายุระหว่าง 5 ปี 2 เดือน ถึง 5 ปี 6 เดือน เป็นชาย 3 คน หญิง 3 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ได้รับเบี้ยอรรถกรเมื่อแสดงพฤติกรรม และให้ตลอดระยะเวลาการทดลอง ส่วนกลุ่มที่ 2 ได้รับเบี้ยคนละ 10 เบี้ยเมื่อเริ่มการทดลอง ผลปรากฏว่ากลุ่มที่ 1 ที่ได้รับเบี้ยตลอดการทดลองมีพฤติกรรมสูงขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ 2 ที่ได้รับเบี้ยก่อนการทดลอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กลินน์ และ โทมัส (Glynn and Thomas. 1974:1132) ซึ่งศึกษาการเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาอายุระหว่าง 7-8 ปี จำนวน 34 คน โดยใช้การชี้แนะด้วยคำพูดและสัญลักษณ์ แบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม ผลการวิจัยปรากฏว่าการชี้แนะด้วยสัญลักษณ์สามารถเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ดีกว่าการชี้แนะด้วยคำพูด

✓ ต่อมาในปี ค.ศ. 1976 วอล์คเกอร์ และฮอปส์ (Walker and Hops. 1976:120-121) ได้ทำการทดลองเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยใช้เบี้ยอรรถกร ผลปรากฏว่าเด็กทั้ง 24 คนที่เป็นกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1977 เดลปราโต (Delprato. 1977:225-227) ทำการศึกษาผลการใช้วิธีสังเกตตนเองต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ซึ่งได้แก่ การถามคำถาม การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยอีสเทอร์น มิชิแกน จำนวน 18 คน โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การทดลองแบ่งเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 กลุ่มทดลองได้รับการสนับสนุนให้มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และบันทึกพฤติกรรมตนเองลงในกระดาษบันทึกโดยไม่ต้องเขียนชื่อและส่งกระดาษบันทึกนั้นให้ผู้ทดลองทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดการทดลอง ใช้เวลาสังเกตและบันทึกพฤติกรรม 3 วัน ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มที่สังเกตพฤติกรรมตนเองมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากกว่ากลุ่มควบคุม

โซเวอร์ และคนอื่น ๆ (Sowers and others. 1980:74-76) ได้ทดลองใช้การชี้แนะร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ และคอยถอดถอนการเสริมแรงในการเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของเด็กปัญญาอ่อน 3 คน ผลปรากฏว่าการให้การชี้แนะร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสามารถเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ดี และเมื่อคอยถอดถอนการเสริมแรง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนยังคงเกิดขึ้นต่อไปอีก

✓ ในประเทศไทยได้มีการทำวิจัยเพื่อเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดย ในปี พ.ศ. 2527 รัตนา นุตมากุล (2527:บทคัดย่อ) ได้ใช้การชี้แนะร่วมกับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรเพิ่มพฤติกรรมการเล่นอ่านหน้าชั้นเรียน การทำงานตามวิชาเรียนที่ได้รับมอบหมายได้เสร็จและถูกต้อง โดยครูชี้แนะด้วยคำพูดให้เด็กมีพฤติกรรมเป้าหมายและเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร ผลการศึกษาพบว่าการใช้การชี้แนะร่วมกับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรสามารถเพิ่มพฤติกรรมดังกล่าวได้ ต่อมา เสาวนีย์ เปี่ยมสัมฤทธิ์ (2530:44) ได้ทดลองใช้การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและแรงเสริมบวกเพื่อเพิ่มพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสน ผลปรากฏว่า การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและแรงเสริมบวกสามารถเพิ่มพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่รวบรวมมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการทดลองเรื่องนี้ค่อนข้างน้อยในประเทศไทย และการเสริมแรงด้วย

เบี้ยอรรถกร การชี้แนะ และการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยจึงศึกษาผลของการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ที่มีต่อการเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพราะกิจกรรมในการเรียนการสอนวิชานี้ประกอบด้วย การถาม การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การออกไปทำกิจกรรมนั้น เป็นพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชานี้เป็นอย่างมาก

5. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว

5.1 เอกสารที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว

บุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวเป็นบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีของ คาร์ล จี จุง (Carl G. Jung) ซึ่งเป็นจิตแพทย์ชาวสวิสส์ จุงได้กล่าวถึงบุคลิกภาพไว้ว่า ทัศนคติโดยทั่วไปของคนมีอยู่สองอย่างคือ หันเข้าหาตัวเอง เป็นพวกเก็บตัวพวกหนึ่ง และหันออกจากตัวเองเป็นพวกแสดงตัวพวกหนึ่ง พวกแสดงตัวมีลักษณะเป็นบุคคลที่สนใจโลกภายนอก และความเป็นจริงทางสังคม เป็นพวกปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ ไม่ค่อยวิจารณ์ตนเอง ทำอะไรขึ้นอยู่กับโลกภายนอก คือฝึกหัดปฏิบัติจริงเป็นหลัก ส่วนพวกเก็บตัว สนใจแต่เรื่องของตน ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจหรือการทำงาน จึงเป็นคนที่มักถูกเกณฑ์ตายตัวไม่ยืดหยุ่น ชอบวิจารณ์ลงโทษตนเอง แต่ก็มี ความละเอียดอ่อน (Allport. 1961:427-428)

นอกจากนี้ จุง (ทศพร ประเสริฐสุข. 2508:67; อ้างอิงมาจาก Jung. 1967:89-91) ได้แยกรายละเอียดของบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) และแบบแสดงตัว (Extrovert) ไว้ดังต่อไปนี้

ลักษณะบุคลิกภาพ

แบบเก็บตัว	แบบแสดงตัว
1. การตัดสินใจมักขึ้นอยู่กับตัวเอง	1. มีความเชื่อมั่นอยู่บนรากฐานของความจริง ข้อมูลที่ได้นั้นต้องยุติธรรม
2. มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนควบคุมอุปนิสัยของตน	2. มีอุปนิสัยที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสม
3. ไม่มีความยืดหยุ่นลุ่มหลว	3. พร้อมที่จะเปลี่ยนไปตามสถานที่ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. พะวงถึงตัวเองมากเป็นพิเศษ	4. ไม่เป็นผู้พะวงถึงตัวเองมากนัก
5. การปรับตัวมักอยู่ในรูปการหลบหนี	5. การปรับตัวมักอยู่ในรูปการชดเชย
6. ถ้าเกิดวิปริตทางจิต ก็มักเป็นประเภท Anxiety	6. ถ้าเกิดวิปริตทางจิตก็มักเป็นประเภท Hysteria

5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว

งานวิจัยต่างประเทศ

บรอดเบนท์ (Broadbent. 1958:214) ได้ศึกษาการเก็บตัว แสดงตัว ของนักศึกษาปริญญาโทในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งเป็นกลุ่มเรียนดีและเรียนไม่ดี ผลปรากฏว่านักศึกษากลุ่มเรียนดีเก็บตัวมากกว่ากลุ่มที่เรียนไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีสติปัญญาไม่แตกต่างกัน ดังนั้นการแสดงตัวและเก็บตัวจึงไม่ขึ้นอยู่กับสติปัญญา

ลินน์ (Lynn. 1959:213-216) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสองลักษณะ ได้แก่ลักษณะการแสดงตัว และลักษณะทางประสาท กับผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียน ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพเก็บตัว-แสดงตัว และลักษณะทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับสติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าผู้ที่เรียนได้ดีได้คะแนนด้านอารมณ์อ่อนไหวสูง และการแสดงตัวต่ำ

ลินน์ และ กอร์ดอน (Lynn and Gordon. 1961:194-203) ได้ใช้แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาของ ราเวน (Raven's Progressive Matrices) วัดนักศึกษาจำนวน 60 คน ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว-แสดงตัว ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบ MPI (The Maudsley Personality Inventory) แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับลักษณะของเชาว์ปัญญา ผลการวิจัยสอดคล้องกับ บรอดเบนท์ และลินน์ว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัว-แสดงตัวกับเชาว์ปัญญา และพบว่าในสภาพการทำงานที่จะต้องมีการตอบสนองตามเงื่อนไขและใช้ความเร็ว และในการทำงานประเภทที่ต้องใช้ความสนใจมาก ๆ นั้น นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวทำได้ดีกว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว ถึงแม้ว่านักศึกษาเก็บตัวจะทำได้ช้ากว่า แต่ถูกต้องมากกว่า ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจึงสูงกว่า

ซาเวจ (Savage. 1962:251-253) ได้ศึกษาบุคลิกภาพด้านการแสดงตัว และลักษณะทางอารมณ์และอาการทางประสาท ของนักศึกษานหญิงและชาย จำนวน 167 คน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ตามระดับการเรียน ลักษณะบุคลิกภาพด้านแสดงตัว และลักษณะทางอารมณ์ วัดจากแบบทดสอบ MPI (The Maudsley Personality Inventory) ผลการวิจัยปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งด้านการแสดงตัวและด้านอารมณ์อ่อนไหวของแต่ละกลุ่ม มีค่าความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

ดีเซนา (Desena. 1964:145) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับการปรับตัว ของนักเรียนที่เรียนดี ปานกลาง และที่เรียนอ่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย จำนวน 1,061 คน ผลปรากฏว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่าผู้ที่เรียนในระดับปานกลางหรือระดับต่ำอย่างชัดเจน ซึ่งสนับสนุนการศึกษาของ จิลล์ (วันเพ็ญ อายุการ. 2512:

15; อ้างอิงมาจาก Gill. 1962:144-149) ที่พบว่าเด็กที่เรียนดีมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ จึงสรุปได้ว่าเด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดี ซึ่งการปรับตัวทางสังคมได้ดีเป็นลักษณะหนึ่งของเด็กแสดงตัว ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรอดเบนท์, ลินน์ และ ชาเวจ ที่ว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

ชายด์ (Child. 1964:187-195) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเก็บตัว-แสดงตัว ลักษณะทางอารมณ์และอาการทางประสาทกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในเมือง 138 คน และเด็กในโรงเรียนชุมชน 40 คน ผลปรากฏว่าการแสดงตัว เก็บตัว ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา และพบว่าการแสดงตัว เก็บตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไคลน์ (Kline. 1966:92-93) ได้ศึกษาลักษณะการแสดงตัว ลักษณะทางอารมณ์และผลการเรียนของนักศึกษาชายหญิงชั้นปีที่ 1 จำนวน 110 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ EPI (Eysenck Personality Inventory) พบว่าการแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนลักษณะทางอารมณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชาเวจ (Savage. 1966:91-98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงตัว ลักษณะทางอารมณ์และอาการทางประสาท กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชั้นเด็กเล็ก ระดับอายุประมาณ 8 ปี จำนวน 93 คน ผลการวิจัยพบว่าลักษณะการแสดงตัวสูงมีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

รัชตัน (Rushton. 1966:178-183) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนระดับอายุ 11 ปี จำนวน 458 คน โดยให้ครูประมาณค่าบุคลิกภาพของนักเรียน ใช้แบบทดสอบ CPQ (Children's Personality Questionnaire) พอร์ม เอ และพอร์ม บี ของ แคทเทล (Cattell) ซึ่งวัดบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติและการแสดงตัวของนักเรียน และใช้ข้อสอบวัดความสามารถของ มอเรีย เฮาส์ (Murray House)

วัดความสามารถของนักเรียนพบว่า คะแนนจากแบบทดสอบบุคลิกภาพและคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถมีความสัมพันธ์กัน และจากการประมาณค่าของครูและการทำข้อสอบบุคลิกภาพ พบว่านักเรียนที่มีการปรับตัวดี และมีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

เบิร์น (Byrne. 1966:153-154) ได้ทำการวิจัยกับนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพประเภทแสดงตัวและเก็บตัว โดยให้ทำงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสภาพที่ทำงานเป็นกลุ่ม และสภาพการทำงานเป็นรายบุคคล พบว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวทำงานได้ผลดีในกิจกรรมประเภทที่มีการกระทำร่วมกันในกลุ่ม มีการปะทะสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ส่วนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ทำงานได้ผลดีในกิจกรรมประเภทต้องทำงานเป็นรายบุคคล

ริดดิ้ง (Ridding. 1966:397-398) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงอายุตั้งแต่ 12 ปี ขึ้นไป จำนวน 600 คน ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางอารมณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่นักเรียนที่แสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนที่เก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เอนทวิสเซล และ คันทิงแฮม (Entwistle and Cunningham. 1968: 123-132) ได้ใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ JEPI (Junior Eysenck Personality Inventory) วัดบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว ลักษณะทางอารมณ์ และอาการทางประสาทของนักเรียนที่มีอายุประมาณ 13 ปี จำนวน 2,995 คน แล้วหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการเก็บตัว-แสดงตัว มีความสัมพันธ์ไม่เป็นเส้นตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไอเซนค และ คูกสัน (Eysenck and Cookson. 1969:109-130) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการเรียน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ JEPI กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายหญิง อายุ 11-12 ปี จำนวน 4,000 คน แล้วหาความสัมพันธ์กับผลการเรียน ผลปรากฏว่าเด็กทั้งชายและหญิงที่มีลักษณะแสดงตัว

มีความสามารถในการเรียนดีกว่าเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว และเด็กทั้งชายและหญิงที่มีลักษณะทางอารมณ์อ่อนไหว มีความสามารถในการเรียนไม่แตกต่างกับเด็กที่มีอารมณ์มั่นคง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่มีลักษณะแสดงตัวและอ่อนไหว จะทำงานด้านการเรียนได้ดี ส่วนเด็กชายที่มีลักษณะเดียวกันนี้เรียนไม่ดี

แฮร์ริส และคนอื่น ๆ (Harris and others. 1969:219-302) ได้อ้างอิงการศึกษาของ วีฮาร์ (Vehar) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะแสดงตัว-เก็บตัว กลุ่มละ 52 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของ แคทเทิล ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะแสดงตัว-เก็บตัว กับความสามารถในการอ่านมีค่าสหสัมพันธ์ต่ำ แต่ความสามารถในการอ่านของเด็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเด็กมีลักษณะเก็บตัวมากขึ้น

ฟินเลย์สัน (ยุทธศาสตร์ นันทราช. 2525:34; อ้างอิงมาจาก Finleyson. 1970:344-349) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายอายุ 12-14 ปี ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ลักษณะทางอารมณ์และอาการทางประสาท โดยวัดบุคลิกภาพด้วยแบบทดสอบ JEPI ผลการวิจัยปรากฏว่า ในกลุ่มอายุ 13-14 ปี นักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ในกลุ่มอายุ 11 ปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว-แสดงตัว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปว่าลักษณะการเก็บตัวแสดงตัว มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายที่มีอายุมากขึ้น

สตาร์ (Starr. 1971:4434) ได้ทำการวิจัยเรื่องการออกเสียง โดยนำแบบทดสอบ MPI มาวัดบุคลิกภาพของนักศึกษา แล้วจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว และปกติ และทดสอบด้วยแบบทดสอบฟอร์ม บี ที่เขาสร้างขึ้น แล้วจำแนกนักศึกษาในแต่ละกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มย่อย รวมเป็น 6 กลุ่ม ให้นักศึกษา 3 กลุ่มเรียนการออกเสียงจากบทเรียนในสภาพการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม ส่วนอีก 3 กลุ่มที่เหลือให้เรียนบทเรียนเดียวกันในสภาพการเรียนเป็นบุคคล แล้วทดสอบนักศึกษาทั้งหมดด้วยแบบทดสอบ ฟอร์ม เอ ผลปรากฏว่านักศึกษา

ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว เรียนในสภาพการเรียนเป็นกลุ่มจะเรียนได้ผลดีกว่าเมื่อเรียนเป็นรายบุคคลเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว เรียนในสภาพการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลได้ผลดีกว่าในสภาพการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเล็กน้อย

บานิสเตอร์ (Banister. 1972:4327) ได้ทำการศึกษาโดยใช้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระดับความสามารถทางคณิตศาสตร์สูงกว่าระดับกลาง จำนวน 247 คน ใช้แบบทดสอบ MPI แบ่งนักเรียนออกตามประเภทของบุคลิกภาพเป็นพวกเก็บตัว แสดงตัว และ ปกติอย่างละ 7 คน ให้นักเรียนเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยการใช้วิธีสอน 2 วิธี กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มแรกสอนด้วยวิธีการบรรยายแล้วให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคล สัปดาห์ละ 5 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างอีก 3 กลุ่มสอนด้วยวิธีการบรรยายเช่นเดียวกัน แต่ให้ทำงานเป็นกลุ่มย่อย ๆ ช่วยกันแก้ปัญหาและช่วยกันค้นคว้า แล้ววัดผลในครั้งสุดท้าย ปรากฏว่าผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มบุคลิกภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเรียนจำแนกตามสภาพการทำงานคือทำงานเป็นกลุ่มกับทำงานเป็นรายบุคคล ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวเมื่อทำงานเป็นกลุ่มได้ผลการเรียนที่มีค่าสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวที่ทำงานเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ผลการเรียนในสภาพการทำงานเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยในต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว และการเรียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่าบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว จะมีอิทธิพลต่อการเรียน การปรับตัว การทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีทั้งผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน และขัดแย้งกัน ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะของกิจกรรม วิธีสอน ระดับอายุ เพศ ของนักเรียน ซึ่งทำให้การเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว และเก็บตัว แตกต่างกัน

งานวิจัยในประเทศ

มีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ แสดงตัว-เก็บตัว ด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ กาญจนา ควรสุภา (2516:85) ได้ศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2516 จำนวน 300 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง ซึ่งผลการวิจัยนี้ตรงกับผลการศึกษาของ อัจฉรา เบรมเบื่องเวส (2517) และชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516:89) ซึ่งพบว่าเด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง และ เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกันมีบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัวต่างกัน เด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัวต่างกัน เด็กที่เป็นบุตรคนสุดท้ายมีลักษณะแสดงตัวมากที่สุด และบุตรคนแรกมีลักษณะการแสดงตัวน้อยที่สุด

สมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ (2512:17-29) ได้ทำการศึกษาบุคลิกภาพ แบบแสดงตัวเก็บตัว โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI ศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 จำนวน 300 คน นักศึกษาฝึกหัดครู 300 คน และนักศึกษาแพทย์ 300 คน จากการเปรียบเทียบผลที่ได้จากคนไทยทั้ง 3 กลุ่ม กับกลุ่มชาวอังกฤษ และอเมริกัน พบว่าคนไทยมีบุคลิกภาพเก็บตัวมากกว่าคนอเมริกัน และคล้ายกับคนอังกฤษซึ่งมีลักษณะ เก็บตัวมากกว่าคนอเมริกัน

วันเพ็ญ อายุการ (2512:101) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเด็กที่มี บุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว การยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 3 และ 5 พบว่านักเรียนแสดงตัวและเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะแสดงตัว เก็บตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นยังพบว่านักเรียนวัยรุ่นชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่านักเรียนวัยรุ่นหญิง นักเรียนวัยรุ่นหญิงมีลักษณะเก็บตัวมากกว่านักเรียนวัยรุ่นชาย เด็กวัยรุ่นตอนต้นมีลักษณะเก็บตัวมากกว่าวัยรุ่นตอนปลาย นักเรียนแสดงตัวมีการยอมรับตนเองสูงกว่านักเรียนเก็บตัว

ธงชัย ชิวปรีชา (2513:95) ได้ศึกษาแบบการคิดของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยครูเพชรบุรี จำนวน 205 คน พบว่าการแสดงตัวและเก็บตัวไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นรินทร์ แจ่มจำรัส (2515:85) ได้ศึกษาเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2514 จำนวน 67 คน ผลการศึกษาพบว่าการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ทำให้นักเรียนมีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนบุคลิกภาพเป็นแบบแสดงตัวมากขึ้น และความวิตกกังวลลดน้อยลง ความคิดแบบสอบสวนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว และความวิตกกังวล แต่ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว แบบเส้นตรงในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ ตรงกับการศึกษาของ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516:89) ซึ่งได้ศึกษาเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2515 พบว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว แบบเส้นตรง

สุลินี อินสว่าง (2516:78) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง กับเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 120 คน และเด็กจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางบางนา 120 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมีบุคลิกภาพ เก็บตัว แสดงตัว ไม่แตกต่างจากเด็กวัยรุ่นตอนต้นในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กกลาง เด็กวัยรุ่นตอนปลายในโรงเรียนมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายในสถานพินิจ และเด็กวัยรุ่นที่มีการศึกษาระดับ ป.4-7 มีบุคลิกภาพเก็บตัวมากที่สุด ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว กับความเกรงใจของเด็กวัยรุ่นตอนปลายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วนิช สุธารัตน์ (2517:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังและผลงานภาคปฏิบัติของนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัวในสภาพการทำงาน 2 ชนิด คือ ทำงานเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นปีที่ 1-2 วิทยาลัยครูยะลา จำนวน 80 คน โดยใช้แบบทดสอบ MPI (The Maudsley Personality Inventory) จำแนกนักศึกษาออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว ผลการวิจัยปรากฏว่า ในสภาพการทำงานเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคลนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวกำหนด

ความคาดหวัง ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวทำงานเป็นรายบุคคลได้ผลดีกว่าทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว ทำงานเป็นกลุ่มได้ดีกว่าการทำงานเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิไลพร พรหมศรีธธา (2517:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้การเสริมแรงทางวาจาแบบการชมเชยและการติเตียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการทำงานของนักเรียนที่ชอบสมาคม และแยกตัว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2517 จำนวน 90 คน เป็นนักเรียนที่ชอบสมาคม 45 คน และนักเรียนที่ชอบแยกตัว 45 คน ผลการวิจัยพบว่าการชมเชยและการติเตียน มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการทำงานของนักเรียน และมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการทำงานของนักเรียนที่ชอบสมาคมและแยกตัวเหมือนกัน คะแนนสัมฤทธิ์ผลการทำงานของนักเรียนที่ชอบสมาคมและแยกตัวภายในกลุ่มชม กลุ่มติ และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมจิต อภิชนาพงศ์ (2523:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว กับความสนใจในอาชีพ 10 ด้าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจังหวัดชุมพร ชั้น ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 407 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพทั้ง 10 ด้าน นักเรียนชายและหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีความสนใจในอาชีพเสมียนเป็นอันดับหนึ่ง นักเรียนชายและหญิงที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมีความสนใจอาชีพงานนอกบ้านเป็นอันดับหนึ่ง เช่น พนักงานดูแลป่า นักธรรมชาติวิทยา เป็นต้น นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัวมีความสนใจในอาชีพอันดับแรกไม่แตกต่างกัน

ยุทธศาสตร์ นันทราช (2525:54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว ที่เรียนโดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ อำเภовาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2524 จำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว 36 คน และบุคลิกภาพแสดงตัว 36 คน

นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มได้รับการสอนโดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงกว่ากลุ่มที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว และการเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่ามีตัวแปรหลายตัว เช่น เพศ ลำดับการเกิด สภาพแวดล้อม วิธีสอน อายุ ที่มีผลต่อความแตกต่างของบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว นอกจากนั้นบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ยังมีผลทำให้การปรับตัวการทำงานกลุ่มและการทำงานเป็นรายบุคคล และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพฤติกรรม เสริมแรง บุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว และการนำการเสริมแรงมาใช้ในการเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียนนั้น มีงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้ยืนยันผลสำเร็จในการใช้การเสริมแรงทางบวกเพื่อเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียน แต่ยังไม่มียานวิจัยในประเทศไทยที่ได้้นำการประยุกต์หลักการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช มาใช้ในการเพิ่มพฤติกรรม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ที่มีต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระหว่างเด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว เพราะเห็นว่านอกจากการเสริมแรงจะมีผลต่อพฤติกรรมแล้ว ตัวแปรทางด้านบุคลิกภาพก็เป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล การที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา เพราะเป็นตัวแทนของเด็กในชนบทที่ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นหรือเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร คาดว่าผลการวิจัยนี้คงเป็นแนวทางในการเลือกวิธีการปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมกับบุคคลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคลท์ที่ 25 มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวจำนวน 34 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2534 ภาคเรียนที่ 2 ที่มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคลท์ที่ 25 มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลางและมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และเก็บตัวจำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มจากกลุ่มประชากรโดยมีขั้นตอนการเลือกดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้องเรียน ๗ ละ 28 คน แล้วนำคะแนนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ เพื่อหาจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา พบว่าแต่ละห้องเรียนมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวนห้องละ 17 คน รวม 34 คน

2.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบเชาว์ปัญญา Standard Progressive Matrices ของ ราเวน (Raven. 1958) ไปทดสอบนักเรียนทั้ง 34 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์เชาว์ปัญญาระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าระหว่าง 90 - 109 พบว่านักเรียนทั้ง 34 คน มีเชาว์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ไปทดสอบนักเรียนทั้ง 34 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน พบว่านักเรียนห้อง ก ได้คะแนนสูงกว่า 80 คะแนน จำนวน 10 คน จึงใช้เป็นกลุ่มประชากรที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว ส่วนนักเรียนห้อง ข ได้คะแนนต่ำกว่า 60 คะแนน จำนวน 9 คน จึงใช้เป็นกลุ่มประชากรที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว

2.4 ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย นักเรียนในข้อ 2.3 โดยให้มีเพศชายและเพศหญิงกลุ่มละเท่า ๆ กัน ได้กลุ่มทดลองที่ 1 คือกลุ่มนักเรียนชายและหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว 8 คน กลุ่มทดลองที่ 2 คือกลุ่มนักเรียนชายและหญิงที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. โปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว
2. แบบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว
3. แบบบันทึกพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงแบบ

ดี อาร์ เอช บุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว

1.2 สร้างโปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สำหรับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.3 นำโปรแกรมที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร.พ่วงพรม ฤทธิพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาสิตะพันธ์ และ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผลก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

1.4 นำโปรแกรมมาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมาที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว

โปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สำหรับกลุ่มทดลองที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวม 24 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที คือ วันจันทร์เวลา 9.00 - 10.00 น. วันอังคารเวลา 10.00 - 11.00 น. วันพุธเวลา 9.00 - 10.00 น. วันพฤหัสบดีเวลา 10.00 - 11.00 น. ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2534 - 7 พฤศจิกายน 2534 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

โปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สำหรับกลุ่มทดลองที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวม 24 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที คือ วันจันทร์เวลา 10.00 - 11.00 น. วันอังคารเวลา 9.00 - 10.00 น. วันพุธเวลา

10.00 - 11.00 น. วันพฤหัสบดี 9.00 - 10.00 น. ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2534 - 7 พฤศจิกายน 2534 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. แบบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อความที่แสดงตัวถึงลักษณะ แสดงตัวและเก็บตัว อย่างละ 19 ข้อ รวม 38 ข้อ ซึ่งสร้างโดย ชูศักดิ์ ชัมภลียิต (2513) และสิทธิโชค วรรณสันติกุล (2514) นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 และในการนำแบบวัดมาใช้ครั้งนี้ได้หาค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 วิธีตอบและเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

วิธีตอบ ในกระดาษคำตอบมีช่องให้เลือกตอบ 5 ช่อง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความว่าตรงกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยมีช่องให้เลือกตอบดังนี้ ไม่จริงเลย จริงน้อย จริงปานกลาง จริงมาก จริงมากที่สุด ถ้าข้อความนั้นตรงมากน้อยเพียงใด ก็ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น

ตัวอย่างแบบวัดบุคลิกภาพ

- ข้าพเจ้าชอบเก็บความรู้สึกของตนเองไว้
- ข้าพเจ้าชอบอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ
- ข้าพเจ้าชอบแสดงความคิดเห็น เมื่อมีการถกเถียงกัน

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่มีลักษณะแสดงตัวจะให้คะแนน 0, 1, 2, 3 หรือ 4 เมื่อนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 1, 2, 3, 4 หรือ 5 ตามลำดับ ส่วนข้อความที่มีลักษณะเก็บตัว จะให้คะแนน 4, 3, 2, 1 หรือ 0 เมื่อนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 1, 2, 3, 4 หรือ 5 ตามลำดับ แล้วหาคะแนนรวมของแต่ละคน นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า 60 คะแนน แสดงว่ามีลักษณะเก็บตัว นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 80 คะแนน แสดงว่ามีลักษณะแสดงตัว

การหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพ

1. นำแบบวัดบุคลิกภาพไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านชำเลียด โรงเรียนบ้านนาตาคุ โรงเรียนบ้านโนนขี้ตุน จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน สภาพทั่วไปของโรงเรียน ห้องเรียน และนักเรียนคล้ายคลึงกับโรงเรียนบ้านหัวทำนบ แล้วนำมาตรวจให้คะแนน
2. คำนวณหาความแปรปรวนของคะแนนรวม และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
3. คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85
3. แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
 - 3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต และการบันทึกพฤติกรรมโดยการสังเกต
 - 3.2 สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 3.3 นำแบบบันทึกที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่ตรวจโปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล ก่อนนำไปใช้ในการวิจัย
 - 3.4 แก้ไขแบบบันทึกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวทำนบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
 - 3.5 บันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแบบบันทึกที่ปรับปรุงแล้ว

พฤติกรรม คนที่	ถามคำถาม	ตอบคำถาม	แสดงความ คิดเห็น	ออกไปพูด หน้าชั้นเรียน	ออกไปเขียน หน้าชั้นเรียน	ทำกิจกรรม ประกอบ การเรียน การสอน	รวม
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบมีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ทดสอบผลการทดลองภายในกลุ่มก่อนและหลังการทดลอง และทดสอบระหว่างกลุ่มโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบเปลี่ยนเกณฑ์ (Changing Criterion Design) โดยแบ่งการทดลอง ออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A_1) ใช้เวลา 2 สัปดาห์ เป็นเวลา 8 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตผู้เข้ารับการทดลองทั้ง 2 กลุ่มในวันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี ในชั่วโมงที่มีการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในสภาพการเรียนการสอนปกติ เมื่อหมดเวลาการสังเกตแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบผลการบันทึกกับผู้ช่วยผู้วิจัย แล้วหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง โดยยังไม่ให้การเสริมแรงแก่ผู้เข้ารับการทดลอง

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง (B) เมื่อเริ่มการทดลองผู้ทดลองกำหนดเกณฑ์การให้เงื่อนไขการทดลองแก่ผู้รับการทดลอง และเมื่อพฤติกรรมของผู้รับการทดลองเปลี่ยนไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ผู้ทดลองค่อย ๆ เปลี่ยนเกณฑ์การเสริมแรงจากน้อยไปหามากจนกระทั่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ค่อย ๆ เกิดขึ้น จากการทดลองพบว่าช่วงเส้นฐานพฤติกรรมนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แสดงพฤติกรรมได้ต่ำกว่า 3 ครั้งใน 1 ชั่วโมง เพราะฉะนั้นในช่วงระยะทดลอง จึงมีเกณฑ์ในการเสริมแรงดังนี้

2.1 สัปดาห์ที่ 3-4 เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่า 3 ครั้ง ใน 1 ชั่วโมง นักเรียนได้รับการเสริมแรง ปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติได้

2.2 สัปดาห์ที่ 5-6 ผู้วิจัยเปลี่ยนเกณฑ์เป็นเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่า 5 ครั้งใน 1 ชั่วโมง นักเรียนได้รับการเสริมแรง ปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่ปฏิบัติได้

2.3 สัปดาห์ที่ 7-8 ผู้วิจัยเปลี่ยนเกณฑ์เป็นเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมการ

มีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่า 7 ครั้งใน 1 ชั่วโมง นักเรียนได้รับการเสริมแรง ปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ส่วนใหญ่ปฏิบัติได้ ส่วนนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ปฏิบัติได้จำนวนน้อย

การให้แรงเสริมแก่นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ให้ในช่วงพักกลางวันของวันที่ทำการทดลอง จากการสำรวจตัวเสริมแรงพบว่า สิ่งที่นักเรียนต้องการคือ ปากกา-สีแดงและสีน้ำเงิน ยางลบหมึก ดินสอสี ดินสอดำ หนังสือสวดมนต์ ไม้โปรแทรกเตอร์ มีดเหลาดินสอ สมุดปกอ่อน หนังสือนิทาน รูปลอก วงเวียน พู่กัน ไอศกรีม ทอฟฟี่ เวเฟอร์ ขนหมปังไส้สับปะรด ขนหมปังกรอบ และขนมปังไส้สำเร็จรูป

ระยะที่ 3 ระยะหลังทดลอง (A₂) เพื่อติดตามดูว่าผลของการใช้วิธีเปลี่ยนเกณฑ์ทำให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เปลี่ยนไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ ใช้เวลา 4 สัปดาห์ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรก ติดตามผลหลังการทดลอง และช่วงหลังติดตามความคงทนของพฤติกรรม

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง เริ่มตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2534 ถึงวันที่ 6 ธันวาคม 2534 โดยแบ่งเวลาดำเนินการทดลองดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2 ระยะเสัฐานพฤติกรรม (A₁) เริ่มตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2534 ถึงวันที่ 26 กันยายน 2534

สัปดาห์ที่ 3-8 ระยะทดลอง (B) เริ่มตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2534 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2534

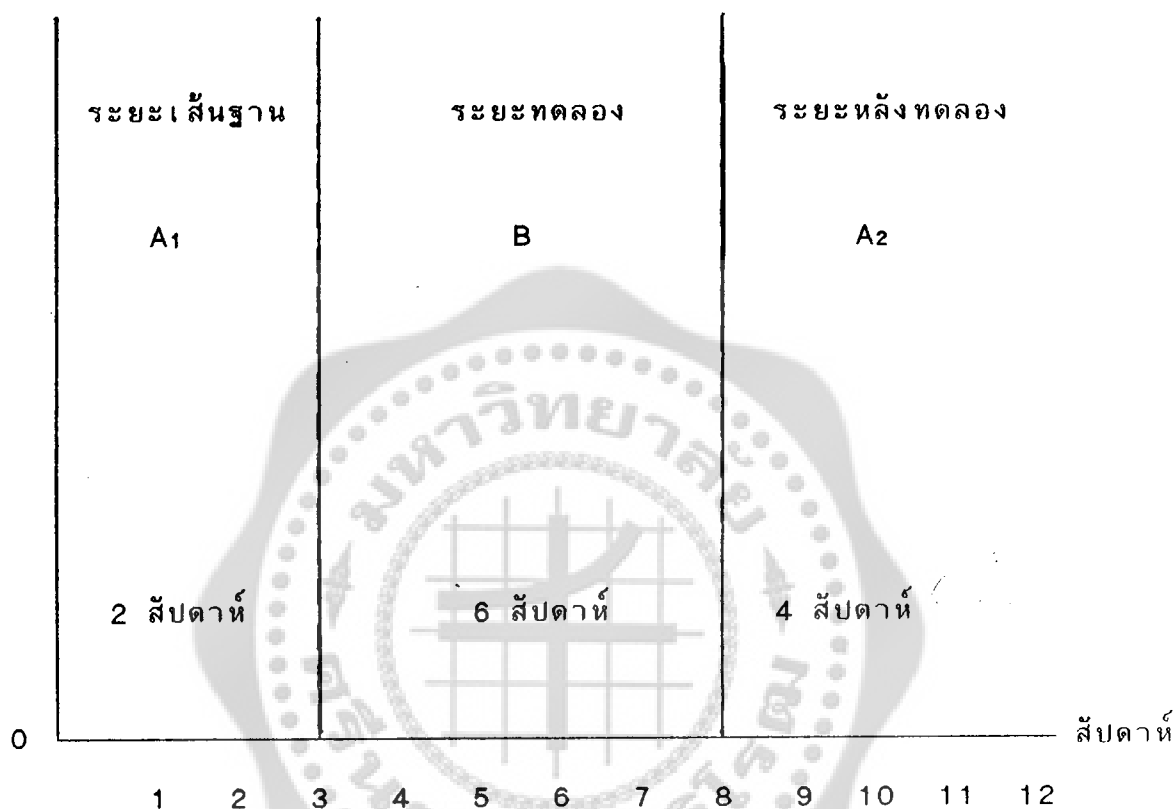
สัปดาห์ที่ 9-12 ระยะหลังการทดลอง (A₂) แบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

สัปดาห์ที่ 9-10 ระยะติดตามผล เริ่มวันที่ 11 พฤศจิกายน 2534 ถึงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2534

สัปดาห์ที่ 11-12 ระยะติดตามความคงทน เริ่มวันที่ 25 พฤศจิกายน 2534 ถึงวันที่ 6 ธันวาคม 2534

ความถี่พฤติกรรม

การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 1 ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

เนื่องจากการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ใช้วิธีการสังเกต และการบันทึกพฤติกรรมตามจำนวนครั้งที่แสดง ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องมีผู้ร่วมสังเกตด้วยไม่น้อยกว่า 1 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้อธิบายให้ผู้ร่วมสังเกตทราบถึงลักษณะพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน วิธีการสังเกต และบันทึกจำนวนครั้งอย่างชัดเจนและได้ฝึกการสังเกตให้กับผู้ร่วมสังเกตก่อนที่จะดำเนินการทดลอง และบันทึกพฤติกรรมใน

ระยะเส้นฐาน โดยการฝึกการสังเกตกระทำจนได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 อย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 1 สัปดาห์

การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ศึกษาทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย นิยามของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และแบบบันทึกการสังเกตให้เข้าใจ ตรงกัน และใช้ได้ถูกต้อง

2. การสังเกต และการบันทึกพฤติกรรม กระทำในการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตซึ่งมีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที สังเกตพฤติกรรมตลอดเวลา 60 นาที โดยสังเกตและบันทึกแบบต่อเนื่อง

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เข้าไปสังเกตนักเรียนในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรม ของนักเรียนได้ชัดเจนและไม่รบกวนการเรียนการสอน การบันทึกเป็นอิสระต่อกัน ตลอดระยะเวลาการทดลอง โดยให้ 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนแต่ละครั้ง และให้ 0 คะแนน เมื่อนักเรียนไม่แสดง พฤติกรรม แต่นักเรียนไม่เห็นแบบบันทึกพฤติกรรม

ดัชนีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver Reliability หรือ IOR) คำนวณได้จากสูตรดังต่อไปนี้

$$\text{IOR} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้น้อยกว่า}}{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้มากกว่า}} \times 100$$

โดยความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต จะต้องมิต่ำตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จึงจะถือว่า ข้อมูลนี้เชื่อถือได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2524 : 25)

การเตรียมครูผู้ร่วมทดลอง

ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ ของการทดลองและขอความร่วมมือจากครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นครูผู้ร่วมทดลอง พร้อมทั้งอธิบายสาระสำคัญ เกี่ยวกับวิธีการวิจัย การสังเกต และหลักการบันทึกพฤติกรรม ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัย ชักถามสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน การตั้งคำถาม เนื้อหาใน บทเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจนเป็นที่เข้าใจกันดีทั้งสองฝ่าย จึงให้ครู ทดลองเสริมแรงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยการให้บัตรที่มีลายเซ็นของ ครูผู้สอนแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เมื่อนักเรียนนำบัตรที่ ได้รับมาคืนครูจะได้คะแนนเท่ากับจำนวนบัตรของแต่ละบุคคล ส่วนผู้วิจัยเป็นผู้สังเกต และรายงานให้ครูทราบทุกครั้งว่า วิธีการเสริมแรงของครูถูกต้องเหมาะสมเพียงใด รวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน โดยการทดลองการ เสริมแรงนี้ทำขึ้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ส่วนการดำเนินการทดลอง กระทำในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534

การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ ผู้เข้ารับการทดลองทั้งสองกลุ่ม ในแต่ละครั้งมาหาดัชนีความเชื่อมั่นระหว่างผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย หลังจากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ทางสถิติ แล้วเสนอข้อมูล เป็นกราฟเส้นตรง เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในแต่ละระยะของนักเรียนแต่ละ คน ความเปลี่ยนแปลงของแต่ละกลุ่ม และความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว -
เก็บตัว ใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค
(Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด . 2532 : 150)

$$\alpha = \frac{k}{k - 1} \left[1 - \frac{\sum S^2}{St} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum S^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 St แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน
 มัธยฐาน (Median)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนก่อนและ
 หลังการทดลอง ใช้การทดสอบของ วิลคอกซ์ (Wilcoxon Matched Pairs -
 Signed Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์ . 2528 : 111)

3.2 เปรียบเทียบคะแนนผลต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
 ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The
 Mann - Whitney U Test) (นิภา ศรีไพโรจน์ . 2528 : 14)

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - \Sigma R_1$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_2 (n_2 + 1)}{2} - \Sigma R_2$$

เมื่อ U แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบ

n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลองที่ 1

n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลองที่ 2

ΣR_1 แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มทดลองที่ 1

ΣR_2 แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มทดลองที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
R ⁺	แทน	การจัดอันดับค่าผลต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่สังเกตได้ที่มีค่าเป็นบวก
R ⁻	แทน	การจัดอันดับค่าผลต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่สังเกตได้และมีค่าเป็นลบ
Re1	แทน	ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 1
Re2	แทน	ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 2
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนี (Mann-Whitney U Test)
T	แทน	ผลรวมของค่า R ที่มีจำนวนน้อยกว่า ซึ่งใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่ 1 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

4. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่ 2 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

5. เปรียบเทียบความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

6. แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยการเขียนกราฟเส้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ตาราง 1 เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	10	10.5	7	5.5
2	12	15.5	9	9
3	11	13	6	2.5
4	11	13	11	13
5	8	8	7	5.5
6	5	1	12	15.5
7	7	5.5	6	2.5
8	10	10.5	7	5.5

$$R_{E1} = 77$$

$$R_{E2} = 59$$

$$U = 23$$

จากตาราง Critical U Values ใน The Mann-Whitney U Test ของ Sanders (1980 : 420) ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ค่า U ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่า หรือ เท่ากับ 13

จากตาราง 1 แสดงว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนให้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ตาราง 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	55	14.5	27	6
2	55	14.5	27	6
3	61	16	28	8
4	42	11.5	27	6
5	54	13	24	2.5
6	41	10	25	4
7	42	11.5	22	1
8	39	9	24	2.5

$$R_{E1} = 100$$

$$R_{E2} = 36$$

$$U = 0^{**}$$

จากตาราง Critical U Values ใน The Mann-Whitney U Test ของ Sanders (1980 : 419) ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่า U ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่า หรือ เท่ากับ 9

จากตาราง 2 แสดงว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สูงกว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่ 1 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ตาราง 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่ 1 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

คนที่	พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน		ผลต่างของ พฤติกรรมการมี ส่วนร่วมในชั้นเรียน	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	55	10	45	6		+6
2	55	12	43	5		+5
3	61	11	50	8		+8
4	42	11	31	2		+2
5	54	8	46	7		+7
6	41	5	36	4		+4
7	42	7	35	3		+3
8	39	10	29	1		+1
รวม						+36

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

T = 0**

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test ของ Sanders (1980 : 418) ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N=8)

จากตาราง 3 แสดงว่าภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2

4. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ตาราง 4 เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

คนที่	พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน		ผลต่างของ พฤติกรรมการมี ส่วนร่วมในชั้นเรียน	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	27	7	20	7		+7
2	27	9	18	6		+6
3	28	6	22	8		+8
4	27	11	16	2.5		+2.5
5	24	7	17	4.5		+4.5
6	25	12	13	1		+1
7	22	6	16	2.5		+2.5
8	24	7	17	4.5		+4.5
รวม						+36

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

T = 0**

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test ของ Sanders (1984 : 418) ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N=8)

จากตาราง 4 แสดงว่า ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดีอาร์ เอช พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 3

5. เปรียบเทียบความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ตาราง 5 เปรียบเทียบความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	30	9	16	6
2	32	10	19	7
3	39	13	12	2.5
4	42	16	21	8
5	35	11.5	15	5
6	41	15	14	4
7	40	14	12	2.5
8	35	11.5	10	1

$$Re_1 = 100$$

$$Re_2 = 36$$

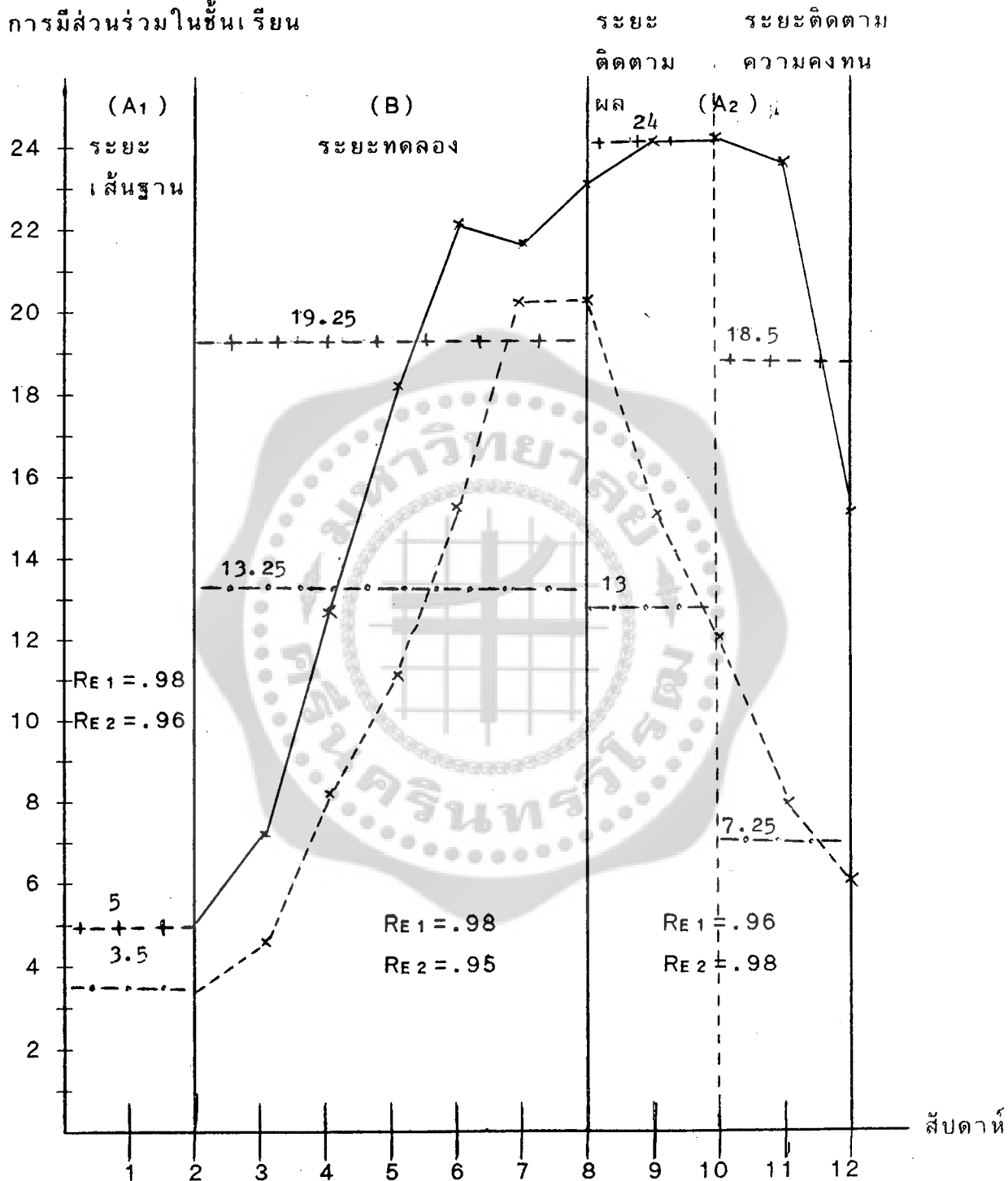
$$U = 0^{**}$$

จากตาราง Critical U Values ใน The Mann-Whitney U Test ของ Sanders (1980 : 419) ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่า U ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 9

จากตาราง 5 แสดงว่าความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความถี่ของพฤติกรรม
การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 2 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

_____	ค่ามัธยฐานเฉลี่ยของความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
	ในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในแต่ละสัปดาห์
-----	ค่ามัธยฐานเฉลี่ยของความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
	ในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในแต่ละสัปดาห์
+--+--+--+--+	ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ
	นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในแต่ละช่วง
-. - . - . - . - . - .	ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ
	นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในแต่ละช่วง
RE 1	ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย
	กลุ่มทดลองที่ 1
RE 2	ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย
	กลุ่มทดลองที่ 2

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

2. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

3. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 25 มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพแสดงตัว และเก็บตัว จำนวน 34 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวท้านบ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ในการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 25 มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพแสดงตัว และเก็บตัว จำนวน 16 คน แล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจำนวน 8 คน กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1

1. โปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว
2. แบบวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัว - เก็บตัว
3. แบบบันทึกพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

การดำเนินการทดลอง มหาวิทยาลัยบูรพา

1. ระยะก่อนทดลองดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ผูกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต จนได้ดัชนีความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 ใช้เวลา 2 สัปดาห์

2. ขั้นตอนการทดลองใช้เวลา 12 สัปดาห์ การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองโดยใช้วิธีการเปลี่ยนเกณฑ์ (Changing Criterion Design) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 (A₁) ระยะเส้นฐานพฤติกรรม เริ่มสัปดาห์ที่ 1-2 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในสภาพการเรียนการสอนปกติ รวมทั้งบันทึกพฤติกรรมกลุ่มละ 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาทีโดยมีดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็น .98 และ .96 ตามลำดับ

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลอง เมื่อเริ่มการทดลองผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้เงื่อนไขการทดลองแก่ผู้รับการทดลอง และเมื่อพฤติกรรมของผู้รับการทดลองเปลี่ยนไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยค่อย ๆ เปลี่ยนเกณฑ์การให้เงื่อนไขการทดลองจากน้อยไปหามาก จนกระทั่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ค่อย ๆ เกิดขึ้นในระดับที่พึงประสงค์ใช้เวลา 6 สัปดาห์ รวมบันทึกพฤติกรรมกลุ่มละ 24 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สำหรับเกณฑ์การให้แรงเสริม คือ

สัปดาห์ที่ 3-4 เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นจากช่วงระยะเส้นฐาน นักเรียนได้รับการเสริมแรง

สัปดาห์ที่ 5-6 เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นจากช่วงสัปดาห์ที่ 3-4 นักเรียนได้รับการเสริมแรง

สัปดาห์ที่ 7-8 เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นจากช่วงสัปดาห์ที่ 5-6 นักเรียนได้รับการเสริมแรง โดยมีดัชนีความเชื่อมั่นของ

การสังเกตของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็น .98 และ .95 ตามลำดับ
 ระยะที่ 3 (A2) ระยะติดตามผล สัปดาห์ที่ 9-12 โดยแบ่งการสังเกต
 และบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตออกเป็น
 2 ช่วง ดังนี้

สัปดาห์ที่ 9-10 เป็นช่วงติดตามผลหลังการทดลอง

สัปดาห์ที่ 11-12 เป็นช่วงติดตามความคงทนของพฤติกรรม

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่ม
 สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในสภาพการเรียนการสอนปกติโดยมีดัชนีความเชื่อมั่น
 ของการสังเกตกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็น .96 และ .98 ตามลำดับ

3. หลังสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 นำผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าความเชื่อมั่น
 ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

3.2 นำผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

3.3 เสนอข้อมูลด้วยกราฟเส้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการเสริมแรง
 แบบ ดี อาร์ เอช โดยการทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann-Whitney U
 Test)

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการเสริมแรง
 แบบ ดี อาร์ เอช โดยการทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann-Whitney U
 Test)

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช โดยการทดสอบของ วิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test)

4. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช โดยการทดสอบของ วิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test)

5. เปรียบเทียบความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการให้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช โดยการทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann-Whitney U Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวแตกต่างกันหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงขึ้นหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวสูงขึ้นหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ ความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความคงทนของพฤติกรรมสูงกว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และเก็บตัวโดยการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตภายหลังการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช เพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วณิช สุธารัตน์ (2517 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้ดีกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุทธศาสตร์ นันทราช (2525 : 54) ที่พบว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวที่เรียนโดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว นอกจากลักษณะทางด้านบุคลิกภาพแล้วลักษณะของกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการแสดงออกของเด็ก ประกอบด้วยกิจกรรมหลากหลายทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่จะแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

ซึ่งปกติจะเป็นบุคคลที่มีแนวโน้มกล้าแสดงออกอยู่แล้ว มีอุปนิสัยพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เมื่อได้รับการเสริมแรงด้วยสิ่งที่พึงพอใจ ประกอบกับอุปนิสัยเดิม รวมทั้งได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครูจึงเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวกล้าที่จะแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้มากกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถใช้เพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวได้ดีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

2. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ แคนเนนเบิร์ก (Kannenberg. 1985 : 4044) พบว่า การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถทำให้นักศึกษาสร้างภาพในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องภายใต้สภาวะการใช้เทคนิคการเลียนแบบ การให้คำแนะนำ และการหยุดการเสริมแรง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมโย (Mayo. 1989 : 3747) ซึ่งพบว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถทำให้ผู้ใหญ่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นและวัยผู้ใหญ่ตอนปลายมีปฏิริยาความเร็วในการพิมพ์ตัวอักษรได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมซ (Mace. 1990 : 507-512) ซึ่งพบว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปัญญาอ่อนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถใช้เพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบจงใจกระทำของ สกินเนอร์ (กมลรัตน์ หล้าสุขษ์. 2528 : 154-168; อ้างอิงมาจาก Skinner.n.d.) กล่าวคือเมื่ออินทรีย์แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และอินทรีย์ได้รับสิ่งที่พึงพอใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งในการทดลองครั้งนี้เมื่อนักเรียนแสดง

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้มากกว่าหรือเท่ากับจำนวนครั้งที่ผู้วิจัยกำหนดในแต่ละช่วงการทดลอง นักเรียนได้รับสิ่งของที่นักเรียนพอใจ และสิ่งของดังกล่าวเป็น สิ่งล่อใจ (Incentive) ให้นักเรียนเกิดการคาดหวัง (Expectancy) ที่จะได้รับ สิ่งที่พึงพอใจในการแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนครั้งต่อไป โดยเฉพาะ นักเรียนในกลุ่มทดลองนี้ซึ่งมีบุคลิกภาพแสดงตัว โดยปกติแล้วเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบนี้ก็มีแนวโน้มที่จะเป็นคนกล้าแสดงออก และพร้อมที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้เสมอ แต่สาเหตุที่ทำให้เด็กเหล่านี้ไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียนตั้งแต่ต้นนั้น เป็นเพราะเด็กเหล่านี้อยู่ในชนบท ซึ่งเป็นเด็กที่ขาดแคลน ไม่ค่อยได้รับแรงเสริมที่เป็นสิ่งของ ได้รับเพียงแรงเสริมทางสังคมที่อาจจะมากหรือน้อยเกินไปจนเด็กเกิดความรู้สึกว่าจำเจ เมื่อได้รับแรงเสริมซึ่งเป็นสิ่งของที่นักเรียนชอบจึงเป็นการกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถใช้เพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวได้

3. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแคนเนนเบิร์ก (Kannenberg. 1985 : 4044) ซึ่งพบว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างสร้างภาพในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องภายใต้สภาวะการใช้เทคนิคการเลียนแบบ การให้คำแนะนำ และการหยุดการเสริมแรง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมโย (Mayo. 1987 : 3747) ซึ่งพบว่า การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถทำให้ผู้ใหญ่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นและวัยผู้ใหญ่ตอนปลายมีปฏิกิริยาความเร็วในการพิมพ์ตัวอักษรได้เพิ่มขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมซ (Mace. 1990 : 507-512) ซึ่งพบว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปัญญาอ่อนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลพร พรหมศรีธธา (2517 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการเสริมแรงทางบวกโดยการชมเชยมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ

ทำงานของนักเรียนที่ชอบเก็บตัว

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถใช้เพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบจงใจกระทำของ สกินเนอร์ (กมลรัตน์ หล้าสุข. 2528 : 154 - 168; อ้างอิงมาจาก Skinner. n. d.) คือเมื่ออินทรีย์แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และอินทรีย์ได้รับสิ่งที่อินทรีย์พึงพอใจ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งในการทดลองครั้งนี้เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้มากกว่าหรือเท่ากับจำนวนครั้งที่ผู้วิจัยกำหนดในแต่ละช่วงการทดลอง นักเรียนได้รับสิ่งของที่น่าเรียนพึงพอใจ ซึ่งทำให้นักเรียนคาดหวังที่จะได้รับสิ่งที่พึงพอใจอีกในการแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนครั้งต่อไป ถึงแม้ว่าเด็กในกลุ่มทดลองนี้จะมีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งโดยปกติแล้วจะเป็นเด็กที่ไม่กล้าแสดงออก ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ยาก แต่เมื่อได้รับการเสริมแรงก็มีกำลังใจที่จะแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน นอกจากสิ่งของที่เด็กได้รับแล้ว ปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ทำให้เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น นั่นคือ การยอมรับจากเพื่อน และครู

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สามารถใช้เพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวได้

จากการเปรียบเทียบความคงทนของคะแนนการเขียนสะกดคำของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มากกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 แสดงว่ากลุ่มทดลองที่ 1 มีความคงทนในการแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความคงทนที่จะแสดงพฤติกรรมได้คงทนกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีแนวโน้มที่จะกล้าแสดงออกอยู่แล้ว จึงแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้คงทนกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

จากการเปรียบเทียบความคงทนสรุปได้ว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ทำให้ความคงทนของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงกว่าของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงว่าการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวสูงขึ้น แต่ของกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงขึ้นมากกว่าของกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ดังนั้น ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนควรนำวิธีการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวให้เพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

2.1 ควรนำวิธีการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ไปใช้ในการเพิ่มพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในวิชาอื่น ๆ ที่ต้องการให้เด็กแสดงออก หรือ วิชาที่มีกิจกรรมมาก ๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ

2.2 ควรนำวิธีการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช ไปใช้ในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ เช่น พฤติกรรมมาตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเดชา, 2528.
- กาญจนา ควรสุภา. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ความรู้สึกผิด
ชอบ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ชัยพร วิชชาวุธ. มูลสารจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความ
เชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ทศพร ประเสริฐสุข. คู่มือวิชาการศึกษา 3. จิตวิทยาการศึกษา. วิทยาลัยครุนคร
สวรรค์, 2508.
- ธงชัย ชิวปรีชา. การศึกษาแบบการคิดของนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตร
การศึกษา ปีที่ 1-2. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชา
การศึกษา ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.
- นรินทร์ แจ่มจำรัส. ศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีต่อ
บุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว และความวิตกกังวล. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.
อัดสำเนา.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.
- บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 2. มหาสารคาม : ภาควิชา
พื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2532.

✓ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริม
การแต่งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

ยุทธศาสตร์ นันทราช. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว-แสดงตัว เรียนโดยวิธีกระบวนการกลุ่ม
สัมพันธ์. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

รัตนา นุตมากุล. ผลของการใช้เงื่อนไขการให้เบี่ยงรกร และการชี้แนะต่อ
พฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาทาง
พฤติกรรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528. อัดสำเนา.

วนิช สุธารัตน์. ความคาดหวัง และผลงานภาคปฏิบัติของนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพ
ประเภทเก็บตัว และแสดงตัวในสภาพการทำงานเป็นกลุ่มและเป็นราย
บุคคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2517. อัดสำเนา.

วันเพ็ญ อายุการ. การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออก
ถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัวกับการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดธนบุรี.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร,
2512. อัดสำเนา.

วิไลพร พรหมศรัทธา. ผลการเสริมแรงด้วยวาจาที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลการทำงานของ
นักเรียนที่ชอบสมาคม และแยกตัว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

สมจิต อภิชนาพงศ์. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว กับ
ความสนใจในอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2523 จังหวัดชุมพร.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

สมทรง สุวรรณเลิศ และคณะ. "การทดสอบ The Maudsley Personality Inventory ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย," สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 14(1) : 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2512.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตนและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.

สุลินี อินสว่าง. ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจคุ้มครองเด็กกลาง กับเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

แสงระวี ศุทธกิจ. ผลของการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอ ต่อการลดพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนของนักเรียนปัญญาอ่อนที่สามารถเรียนได้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

✓ เสาวนีย์ เปี่ยมสัมฤทธิ์. ผลการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม และแรงเสริมบวกต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. ถ่ายเอกสาร.

อัจฉรา เปรมเปื้องเวส. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ความเกรงใจ และการพึ่งตนเอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

- Allport, Gordon W. Pattern and Growth in Personality. New York : Holt Rinchart and Winston, 1961.
- Banister, Robert. "A Comparative Study of Extraversion Introversion Traits to Two Instructional Method," Dissertation Abstracts International. 31 : 4327-A, February, 1973.
- Broadbent, D.E. "Two Personality Related to Academic Achievements," British Journal of Education. 29 : 214-228, November, 1969.
- Byrne, Donn. An Introduction to Personality. 3rd. ed., New York : Prentice-Hall Inc., 1966.
- Child, Dennis. "The Relationships between Introversion Extroversion, Neuroticism and Performance in School Examination," British Journal of Educational Psychology. 34 : 187-195, June, 1964.
- Delprato, Dennis J. "Increasing Classroom Participation With Selt Monitoring," The Journal of Educational Research. 70 : 225-227; March-April 1977.
- Desena, A. Paul. "The Role of Consistency in Identifying Characteristics of Three Levels of Achievement," Personal and Guidance Journal. 43 : 220-236; October, 1964.
- Entwistle, N.J. and Shirley Cunningham. "Neuroticism, and School Attainment-a Linear Relationship," British Journal of Educational Psychology. 38 : 123-132; April, 1968.
- Eysenck, and D. Cookson. "Personality in Primary School Children," British Journal Psychology. 39 : 109-130; June, 1969.
- Glynn, E.L., and Thomas, T.D. "Effect of Cueing on Self-Control of Classroom Behavior," Journal of Applied Behavior Analysis. 7 : 299-306, 1974.
- Harris, Theodore L. and others. "Summary and Review of Investigations Relating," The Journal of Educational Research. 62(7) : 291-312; March, 1969.
- Hilgard, E.R. and G.H. Bower. Theories of Learning. New York : Mederith Publishing Co., 1966.

Kannenber, Catherine Hope. "The Emergence of an Accurate Verbal Description and Effective Nonverbal Performance (Rule-Governed Behavior, Microcomputers, Shapine)," Dissertation Abstracts International. 46 : 4044. 1985.

Kazdin, A.E. Behavior Modification in Applied Setting. Illinois : The Dorsey Press, 1980.

Klien, Paul. "Extraversion, Neuroticism and Academics Performance Among Chanaian University Students," British Journal of Educational Psychology. 36 : 92-93; February, 1966.

Knapezynk, Dennis R. "Self-Recording and Student Teacher Supervision : Variables within a Token Economy Structure," Journal of Applied Behavior Analysis. 6 : 481-486. 1973.

Lahey Benjamin B. and Renold S. Drabman. "Facilitation of The Acqesition and Retention of Sight-Word Vocabulary Through Token Reinforcement," Journal of Applied Behavior Analysis. 7 : 307-312, 1974.

Lynn, R. "Two Personality Characteristics Related to Academics Achievement," British Journal of Educational Psychology. 29 : 213-216; November, 1959.

Lynn, R. and I.E. Gordon. "The Relation of Neuroticism and Extraversion to Intelligence and Educational Attainment," British Journal of Educational Psychology. 31 : 194-203; June, 1961.

Mace, Charles F. "Behavioral Momentum in The Treatment of Escape-Motivated Stereotype," Journal of Applied Behavior Analysis. 23 : 507-514, 1990.

Mandelker, A.V., T.A. Brigham and Bushell. "The Effect of Token Procedures on a Teacher's Social Contacts with Her Students," Journal of Applied Behavior Analysis. 3 : 269-274, 1970.

Mayo, Laurel Lee Jessamyn. "The Effects of DRL and DRH Conditioning Histories on the Response Speed of Older and Younger Adults," Dissertation Abstracts International. 501 : 3734, 1989.

McLaughlin, Thomas F. and John Malaby. "Intrinsic Reinforcers in a Classroom Token Economy," Journal of Applied Behavior Analysis. 5 : 263-270, 1972.

- Miller, L. Keith and Richard Schneider. "The Use of a Token System in Project Head Start," Journal of Applied Behavior Analysis. 3 : 191-197, 1970.
- Ridding, L.W. "An Investigation of Personality Measures Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetic," British Journal Educational Psychology. 36 : 178-183; June, 1966.
- Rimm, David C. and Masters, John C. Behavior Therapy : Techniques and Empirical Findings. 2d ed. New York : Academic Press, 1979.
- Robinson, P.W., T.J. Newby and S.L. Granzell. "A Token System for a Class of Understanding Hyperactive Children," Journal of Applied Behavior Analysis. 14 : 307-315, 1981.
- Savage, R.D. "Personality Factors and Academic Attainment in Junior School Children," British Journal of Educational Psychology. 36 : 91-97; February, 1966.
- Sowers, Jo-Ann and others. "Teaching Mentally Retarded Adults to Time-manage in a Vocational Setting," Journal of Applied Behavior Analysis. 13 ; 119-128, 1980.
- Starr, Darther Eay. "Personality Characteristics and Learning Styles Phonics Achievement of Preservice Element Teachers Exposed to a Social or Isolated Learning Environment," Dissertation Abstracts International. 32 : 4434-A; February, 1972.
- Sulzer-Azaroff, B. and G. Roy Mayer. Applying Behavior Analysis Procedures with Children and Youth. New York : Holt, Rinchart and Winston, 1977.
- Sulzer, Beth and G. Roy Mayer. Behavior Modification Procedures for School Personnal. Illinois : The Dryden Press, Inc., 1972.
- Walker, H.M., and Hops, H. "Use of Normative Peer Date as Standard for Evaluating Classroom Treatment Effects," Journal of Applied Behavior Analysis. 9 : 159-168, 1976.

ภาคผนวก

- แบบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว
- แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- แบบสำรวจตัวเสริมแรง
- โปรแกรมการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
- กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ
- ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นรายบุคคลตลอด 3 ระยะของกลุ่มทดลองที่ 1
- ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นรายบุคคลตลอด 3 ระยะของกลุ่มทดลองที่ 2

แบบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

คำอธิบาย

1. แบบสอบถามนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงให้มากที่สุด
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 38 ข้อ โปรดทำทุกข้อ
3. โปรดทำในกระดาษคำตอบที่แจกให้
4. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าตรงกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด
 ถ้าข้อความนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
 จริงมากที่สุด
 ถ้าข้อความนั้นตรงกับนักเรียนมากให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
 จริงมาก
 ถ้าข้อความนั้นตรงกับนักเรียนปานกลางให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
 จริงปานกลาง
 ถ้าข้อความนั้นตรงกับนักเรียนน้อยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
 จริงน้อย
 ถ้าข้อความนั้นไม่ตรงกับนักเรียนเลยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
 ไม่จริง

ตัวอย่าง

ข้อ	คำถาม	ลักษณะพฤติกรรม				
		ไม่จริง	จริงน้อย	จริงปานกลาง	จริงมาก	จริงมากที่สุด
0	ข้าพเจ้าชอบเล่นกีฬา					✓
00	ข้าพเจ้าชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ		✓			
000	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น			✓		

ในข้อ 0 แสดงว่านักเรียนเป็นคนชอบเล่นกีฬามากที่สุด

ในข้อ 00 แสดงว่านักเรียนเป็นคนชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ น้อย

ในข้อ 000 แสดงว่านักเรียนเป็นคนไม่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่นปานกลาง

5. ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบสอบถาม

ข้อ	คำถาม	ลักษณะพฤติกรรม				
		ไม่จริง	จริงน้อย	จริงปานกลาง	จริงมาก	จริงมากที่สุด
1.	ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา					
2.	ข้าพเจ้าชอบอยู่ในเมือง					
3.	ข้าพเจ้าชอบไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม					
4.	ข้าพเจ้าชอบการผจญภัยที่ตื่นเต้น					
5.	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ					
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจเมื่อทำสิ่งใดผิดพลาด					
7.	ข้าพเจ้าไม่ชอบการพูดโกหก					
8.	ข้าพเจ้าเป็นคนใจเสาะ ร้องไห้ง่าย					
9.	ข้าพเจ้าชอบเล่นทายปัญหา					
10.	ข้าพเจ้าชอบเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม					
11.	ตามปกติข้าพเจ้าเป็นคนมีอารมณ์ขันอยู่เสมอ					
12.	ข้าพเจ้าเป็นคนเข้ากับเพื่อนและคนอื่นได้ดี					
13.	เวลาพูดข้าพเจ้ามักจะไม่พูดกระทบกระเทือนใจคนอื่น					
14.	ข้าพเจ้ารู้สึกอายเมื่อได้ฟังเรื่องลามกไม่สุภาพ					
15.	ตามธรรมดาแล้วข้าพเจ้าเชื่อคนยาก นอกเหนือจากเพื่อนสนิท					
16.	ข้าพเจ้าระมัดระวังรักษาสິงของที่เป็นของข้าพเจ้า					

ข้อ	คำถาม	ลักษณะพฤติกรรม				
		ไม่จริง	จริงน้อย	จริงปานกลาง	จริงมาก	จริงมากที่สุด
17.	ข้าพเจ้าชอบพูดแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการโต้เถียงกัน					
18.	ข้าพเจ้าชอบขายของหน้าร้าน					
19.	ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้น่าอยู่					
20.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น					
21.	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกอารมณ์ไม่ดีทั้ง ๆ ที่ไม่มีเหตุผล					
22.	เมื่ออยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ ข้าพเจ้าไม่ชอบหาเรื่องมาคุยกับคนเหล่านั้น					
23.	ถ้าจะแสดงความรู้สึกหรือความคิดข้าพเจ้าชอบการเขียนมากกว่าการพูด					
24.	ถ้าเพื่อน ๆ เรียนได้คะแนนดีข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น					
25.	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนได้ดีกว่าคนอื่น					
26.	ข้าพเจ้าชอบเก็บความรู้สึกของตนเองไว้					
27.	ข้าพเจ้ามักใจลอยและเพ้อฝัน					
28.	ข้าพเจ้าชอบอ่านการ์ตูนเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก					
29.	ข้าพเจ้าชอบอยู่ในกลุ่มคนที่พูดคุยกันอย่างสนุกสนาน					

ข้อ	คำถาม	ลักษณะพฤติกรรม				
		ไม่จริง	จริงน้อย	จริงปานกลาง	จริงมาก	จริงมากที่สุด
30.	ข้าพเจ้าชอบการออกไปพูดหน้าชั้น					
31.	ข้าพเจ้ามักจะถามเพื่อนหรือคนอื่น ๆ เมื่อมีปัญหาสงสัย					
32.	ข้าพเจ้าเคยทำอะไรที่หวาดเสียวเสี่ยงอันตราย					
33.	ข้าพเจ้ากลัวคนอื่นจะคิดไม่ดีต่อข้าพเจ้า					
34.	ข้าพเจ้าอายและสั่นเมื่อพูดหน้าชั้น					
35.	ข้าพเจ้าไม่ชอบความสับสน					
36.	ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญและไม่สบายใจเมื่อมีคนจ้องมองข้าพเจ้าเวลาทำงาน					
37.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อทำผิดในที่ชุมนุมชน					
38.	เมื่อข้าพเจ้าและเพื่อนกระทำการสิ่งใดผิดพลาดข้าพเจ้ามักลงโทษตัวเองก่อนเสมอ					

แบบสำรวจตัวเสริมแรง

1. วัสดุอุปกรณ์การเรียนที่นักเรียนใช้บ่อย ๆ หรือต้องการมากที่สุดคือ
(โปรดเขียนเรียงลำดับตามความต้องการของนักเรียน)

1. _____	2. _____
3. _____	4. _____
5. _____	6. _____
7. _____	8. _____
9. _____	10. _____

2. ของเล่นหรือเกมที่นักเรียนต้องการคือ

1. _____	2. _____
3. _____	4. _____
5. _____	6. _____
7. _____	8. _____
9. _____	10. _____

3. ขนมหรือน้ำที่นักเรียนชอบรับประทานคือ

1. _____	2. _____
3. _____	4. _____
5. _____	6. _____
7. _____	8. _____
9. _____	10. _____

โปรแกรมการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

การให้การเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช กับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว

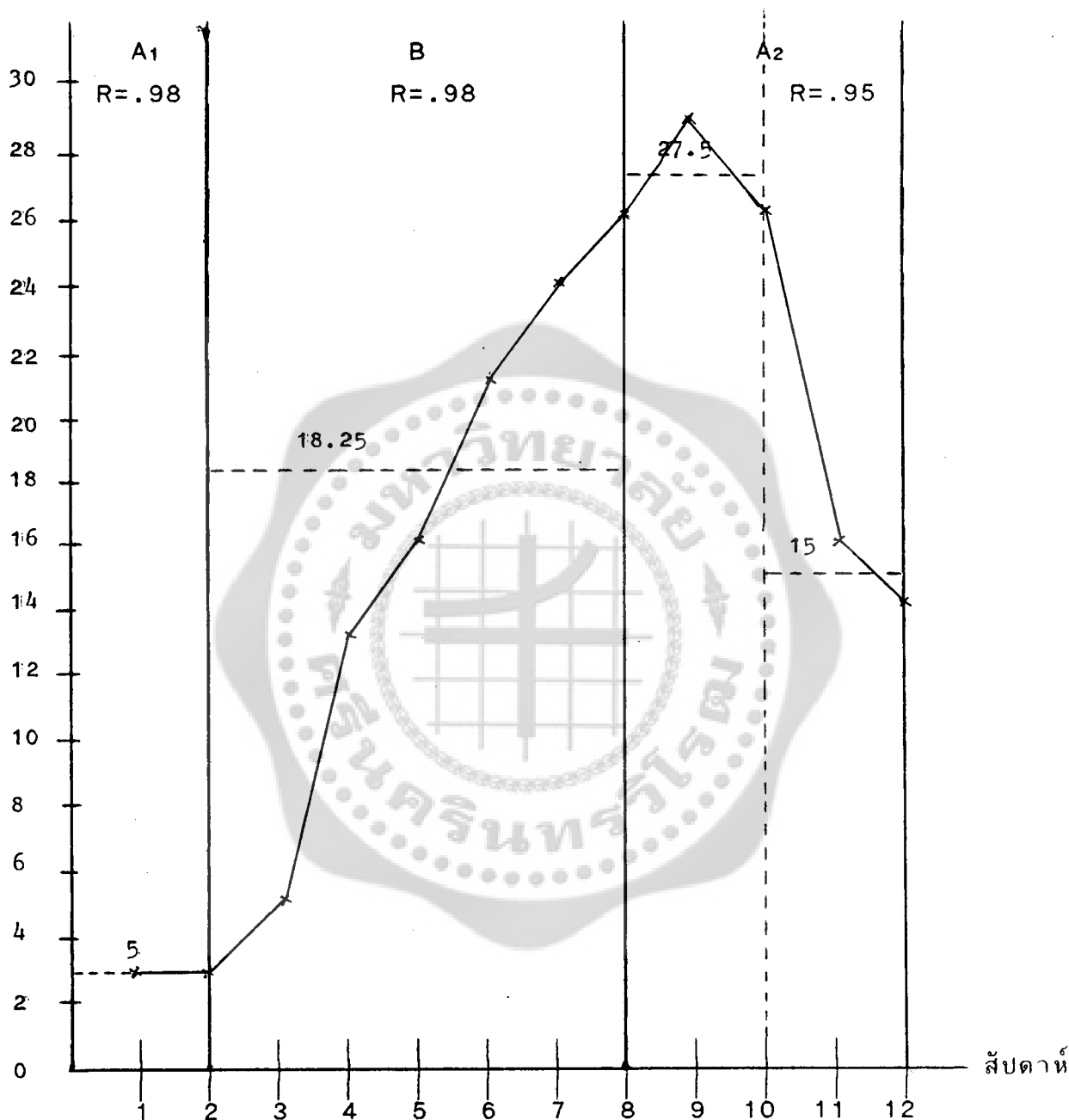
ครั้ง / เวลา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1 เวลา ประมาณ 45 นาที	ปฐมนิเทศ	เพื่อให้ผู้รับการทดลองได้ทราบจุดมุ่งหมายในการเพิ่มพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและข้อตกลงในการให้การเสริมแรง	1. ผู้วิจัยแจ้งให้ผู้เข้ารับการทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ทราบจุดมุ่งหมายของการทดลอง 2. ให้ผู้เข้ารับการทดลองทำแบบสำรวจตัวเสริมแรง 3. ผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้เข้ารับการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ทราบถึงพฤติกรรมที่จะสังเกต 4. ชี้แจงให้ผู้เข้ารับการทดลองทราบเงื่อนไขของการได้รับการเสริมแรงว่าจะได้รับแรงเสริมตอนพักกลางวัน ก็ต่อเมื่อผู้เข้ารับการทดลองแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้มากกว่าหรือเท่ากับ จำนวนครั้งที่ผู้วิจัยบอกให้ทราบในแต่ละระยะการทดลอง 5. นัดวันและเวลาที่จะทำการทดลองครั้งแรกจนถึงวันสิ้นสุดการทดลอง	-แบบสำรวจตัวเสริมแรง

ครั้ง / เวลา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2-25 เวลา ครั้งละ 60 นาที	การเสริม แรงแบบ ดี อาร์ เอช แก่ ผู้รับการ ทดลองที่มี บุคลิกภาพ แบบแสดง ตัว และ เก็บตัว	เพื่อศึกษา ผลของการ เสริมแรง แบบ ดี อาร์ เอช ที่มีต่อ พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน ของผู้ เข้ารับการ ทดลองที่มี บุคลิกภาพ แบบแสดงตัว และเก็บตัว	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-25 ผู้วิจัยดำเนินการ การทุกครั้งเป็นขั้นตอนดังนี้ 1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไป สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการณ์ มีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เข้ารับ การทดลองตามวันและเวลาที่ตกลง กันไว้ โดยนั่งในตำแหน่งที่เห็น พฤติกรรมของผู้เข้ารับการทดลอง ได้ชัดเจนและไม่รบกวนการเรียน การสอนไม่ให้ความสนใจผู้เข้ารับ การทดลองคนใดคนหนึ่งมากเป็นพิเศษ และไม่ให้ผู้เข้ารับการทดลอง เห็นแบบบันทึกพฤติกรรม 2. เมื่อหมดเวลาการสังเกต ผู้ วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตรวจสอบความ สอดคล้องของการสังเกตกับผู้เข้า รับการทดลองแต่ละคน 3. ผู้เข้ารับการทดลองได้รับตัว เสริมแรงตามที่ตกลงกันไว้	-แบบบันทึก พฤติกรรม สำหรับผู้ วิจัยและผู้ ช่วยวิจัย -ตัวเสริม แรงทาง บวก

ครั้ง / เวลา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
26 เวลา ประมาณ 45 นาที	ปัจฉิม นิเทศ	เพื่อสรุป ผลการ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้น เรียนให้ผู้ รับการทด- ลองทราบ	1. ผู้เข้ารับการทดลองกล่าวถึงผล ที่ได้จากการทดลอง หลังจากนั้นผู้ วิจัยสรุปผลการทดลองให้ผู้รับ การทดลองทราบ 2. ผู้วิจัยขอใบผู้เข้ารับการ ทดลองที่ให้ความร่วมมือในการ ทดลอง	

หมายเหตุ ในการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ในช่วงปฐมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศ ผู้วิจัยได้
แยกกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มออกมาดำเนินการดังกล่าว แต่ช่วงการเสริมแรง
ผู้วิจัยกระทำในสภาพการเรียนการสอนตามปกติ

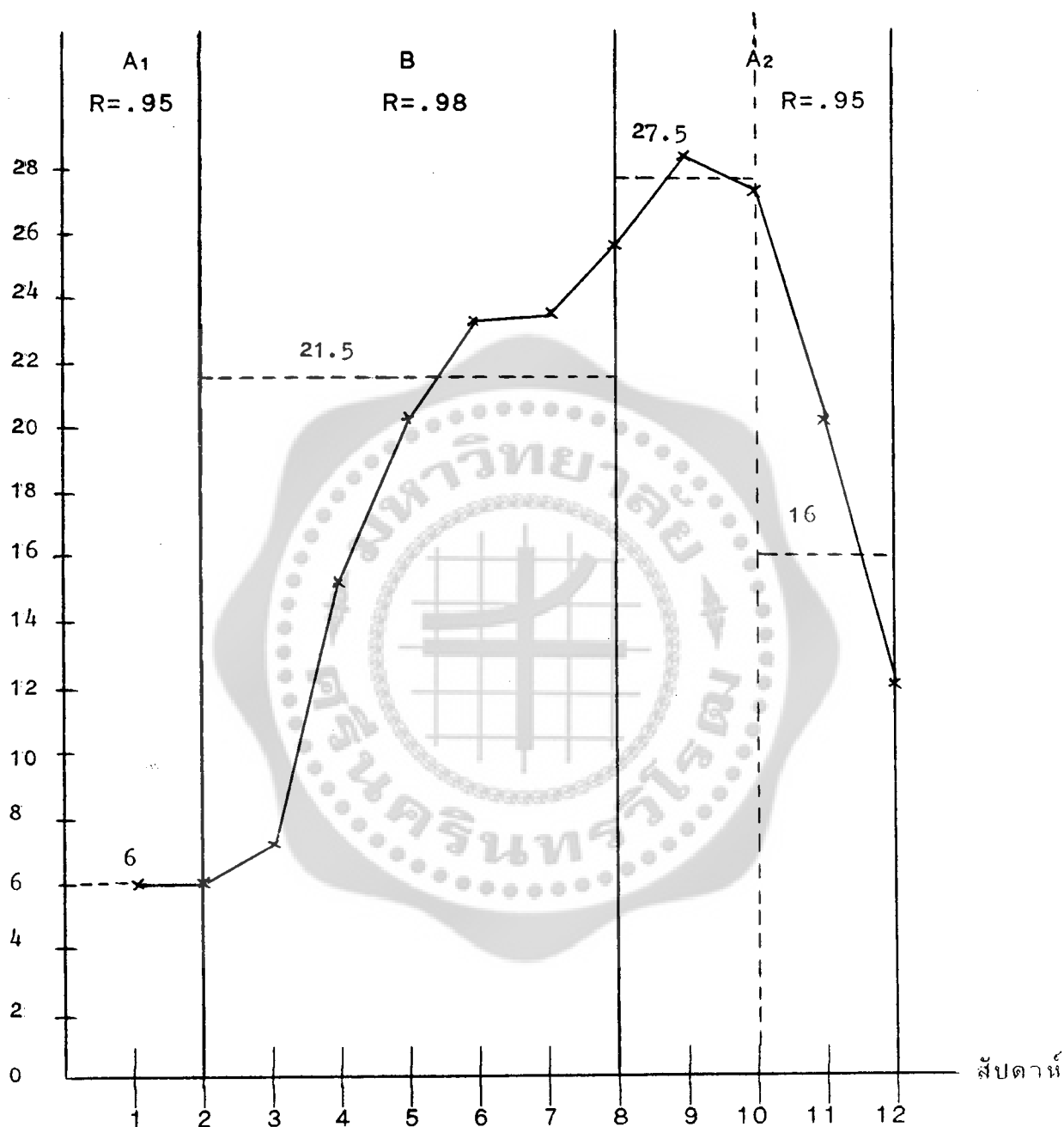
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 3 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

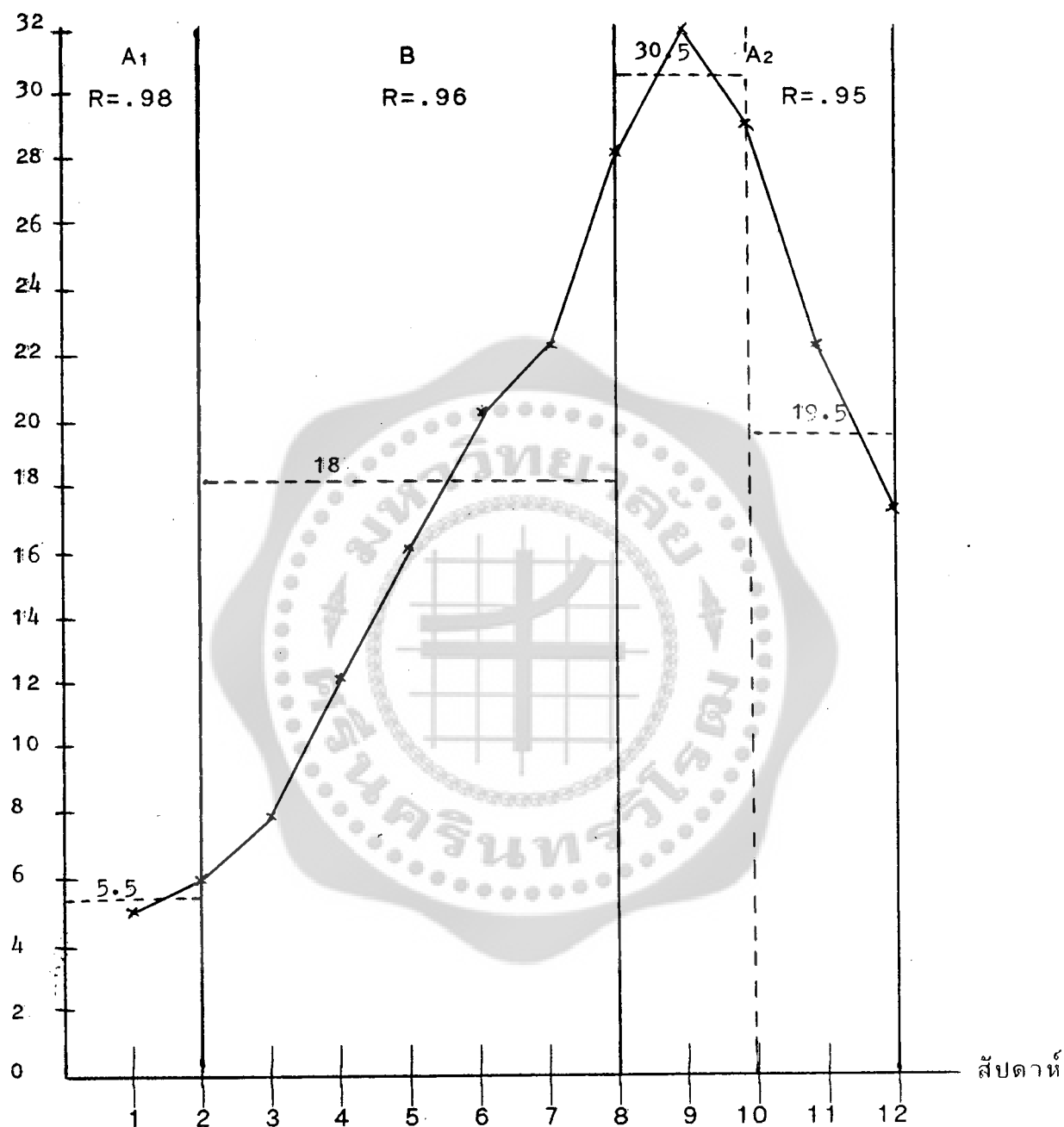
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 4 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
 - - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

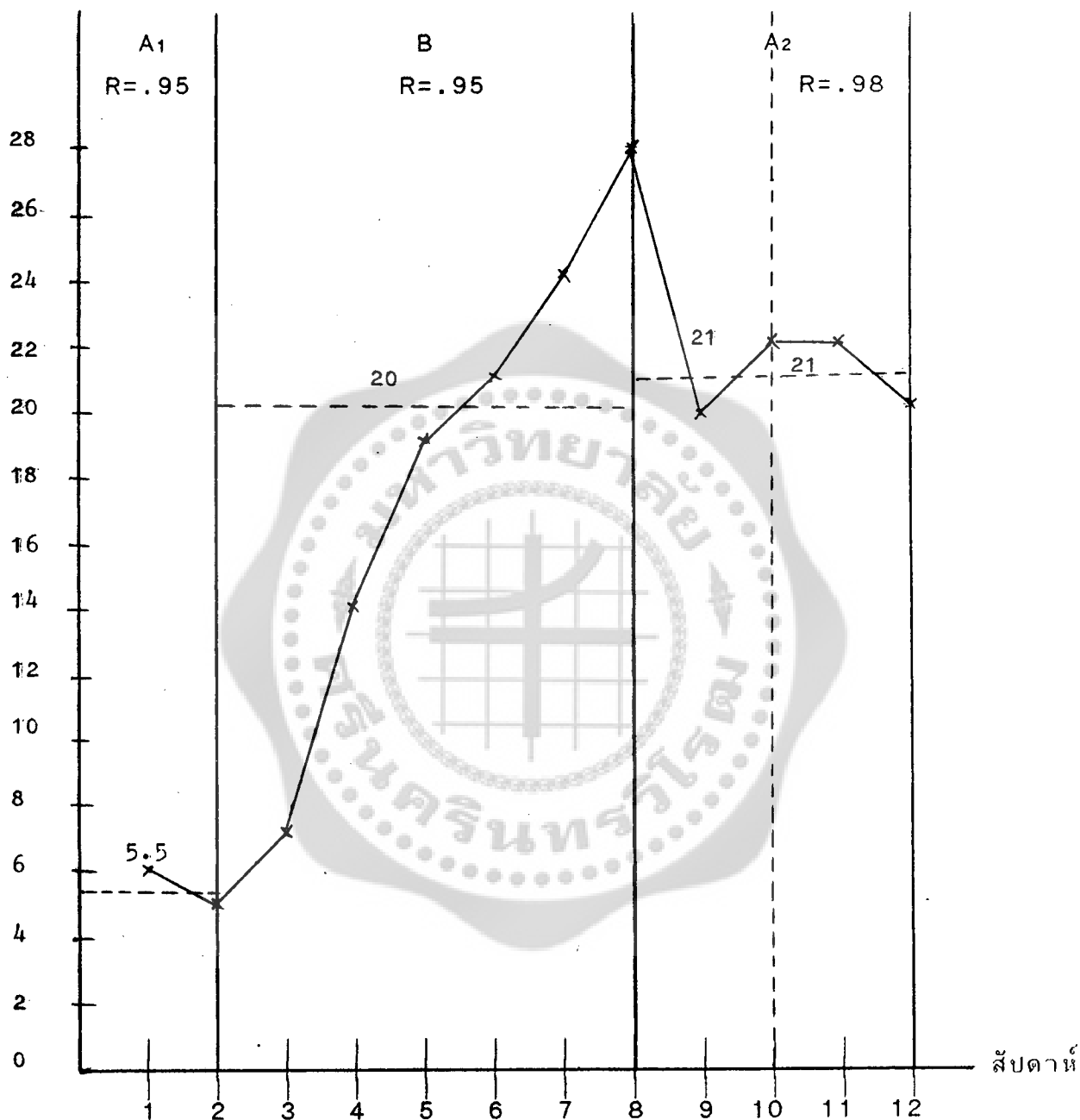
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 5 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

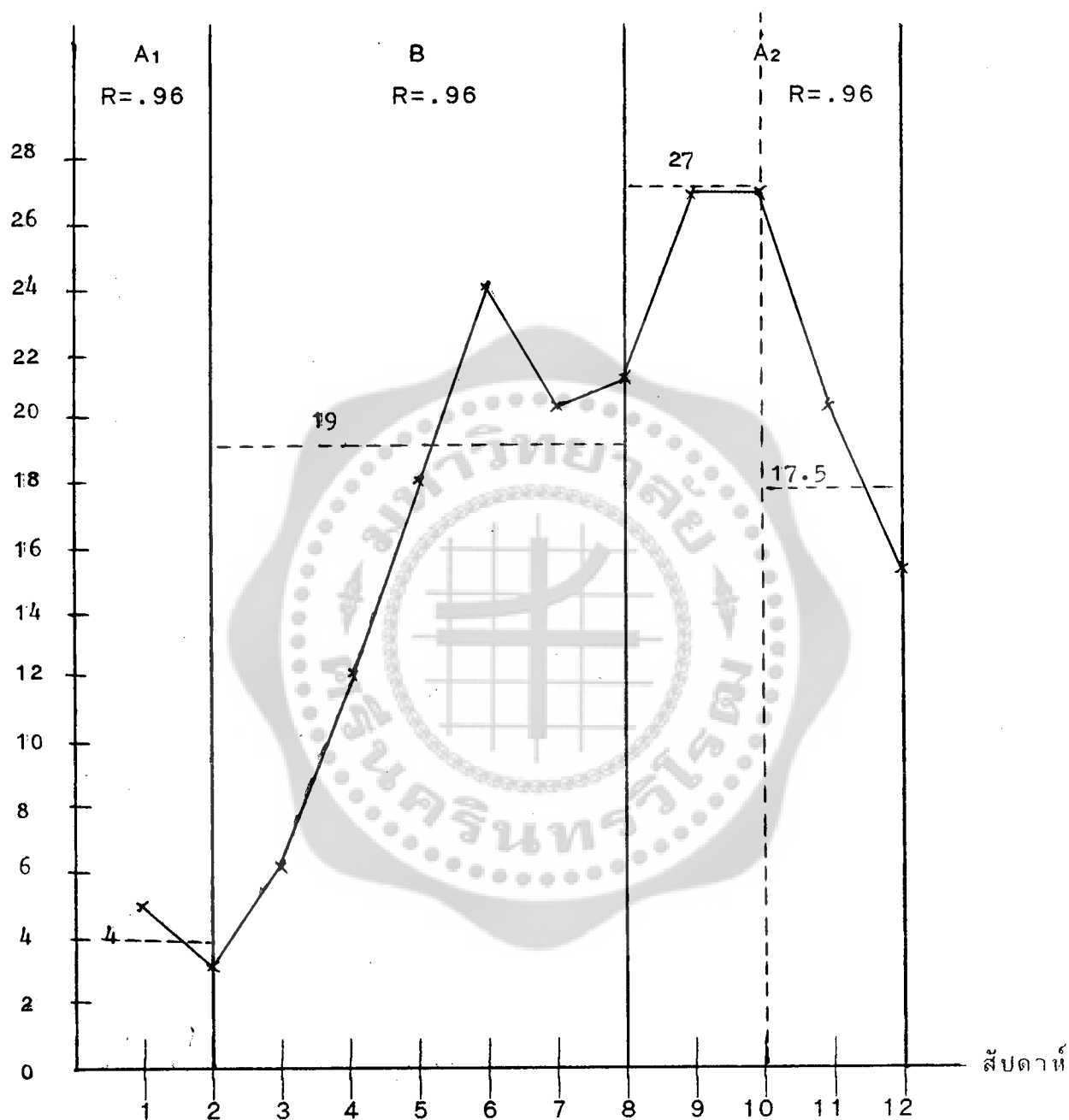
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 6 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

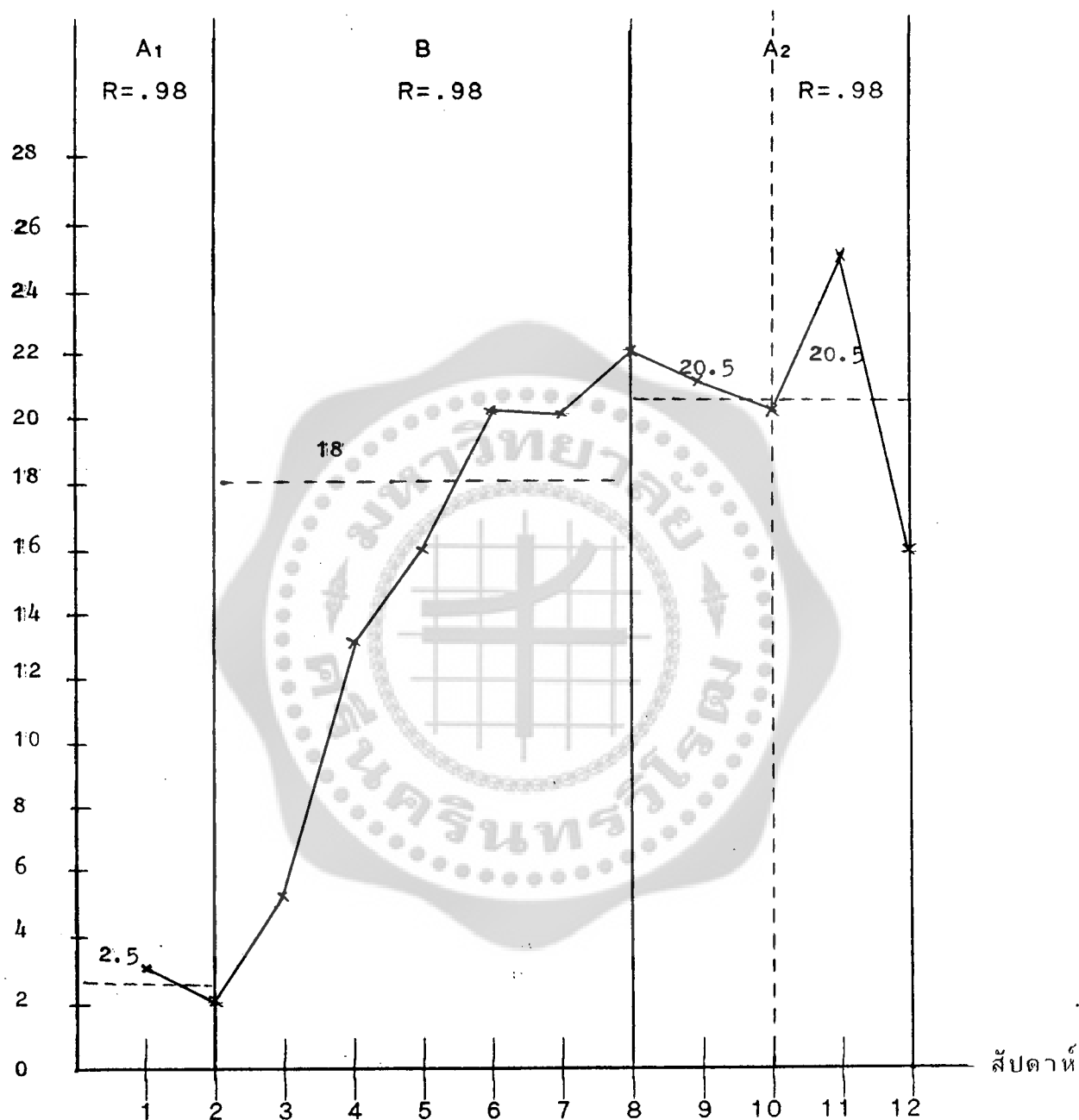
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 7 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

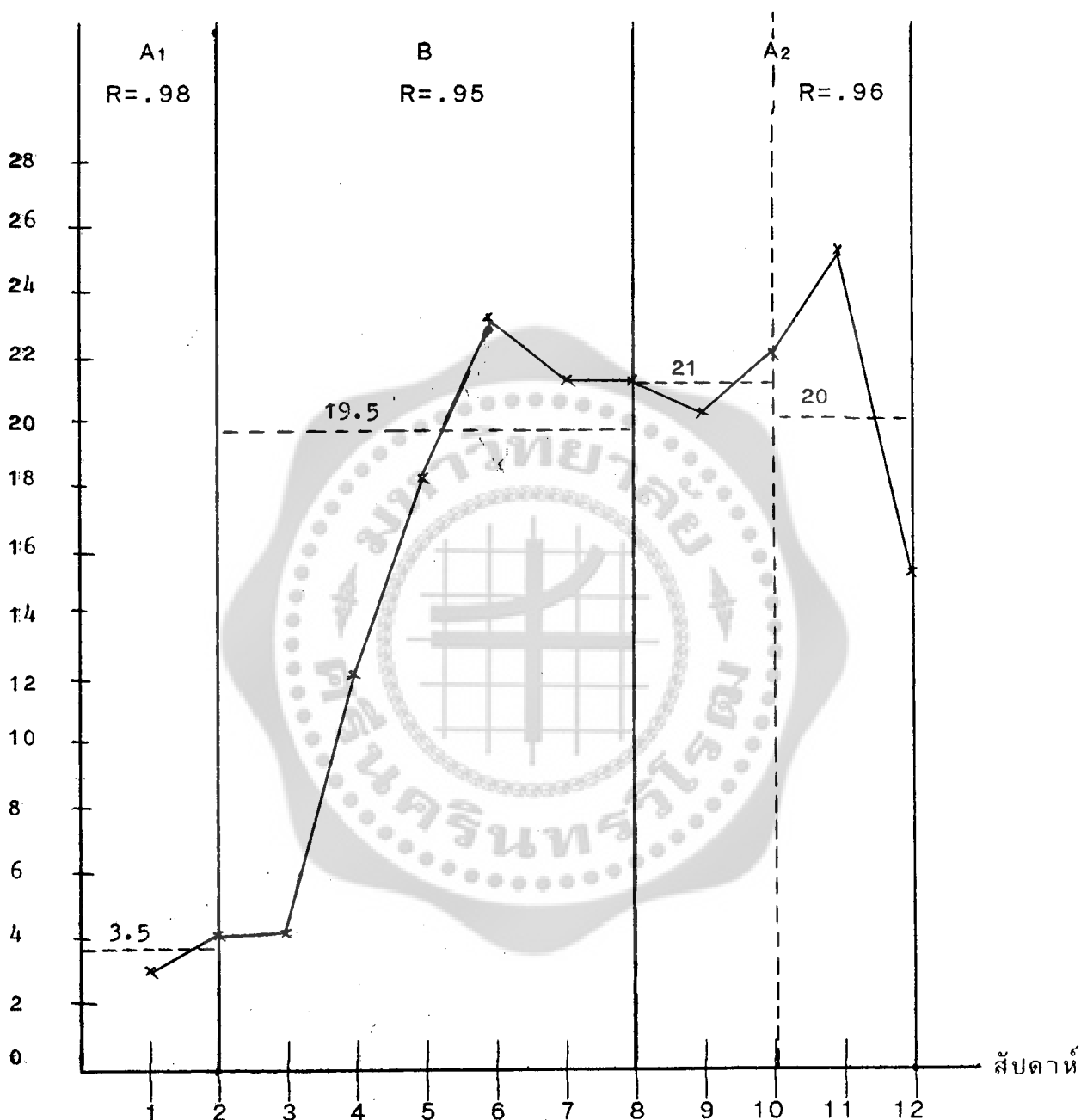
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 8 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
 - - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

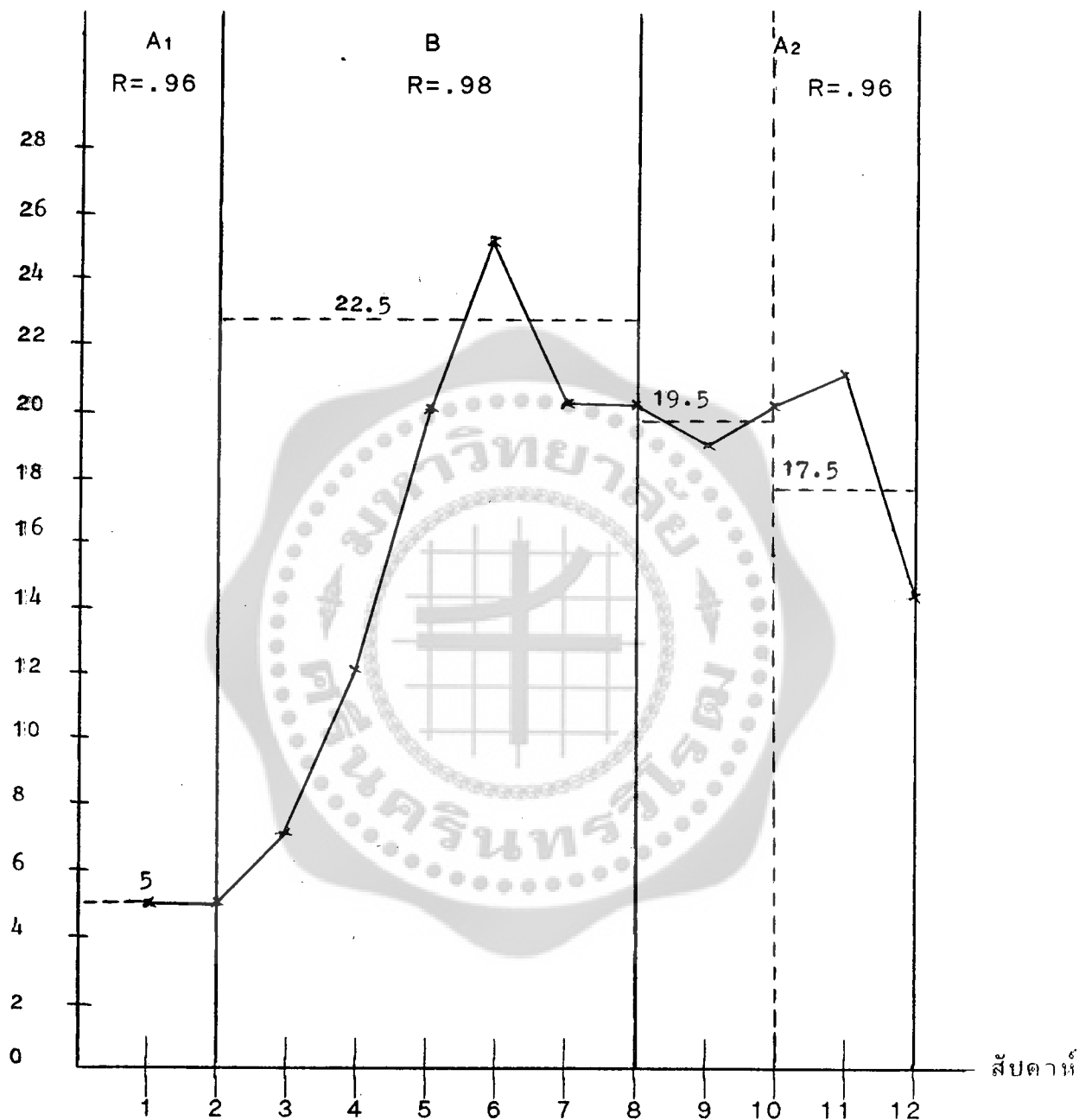
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 9 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
 - - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

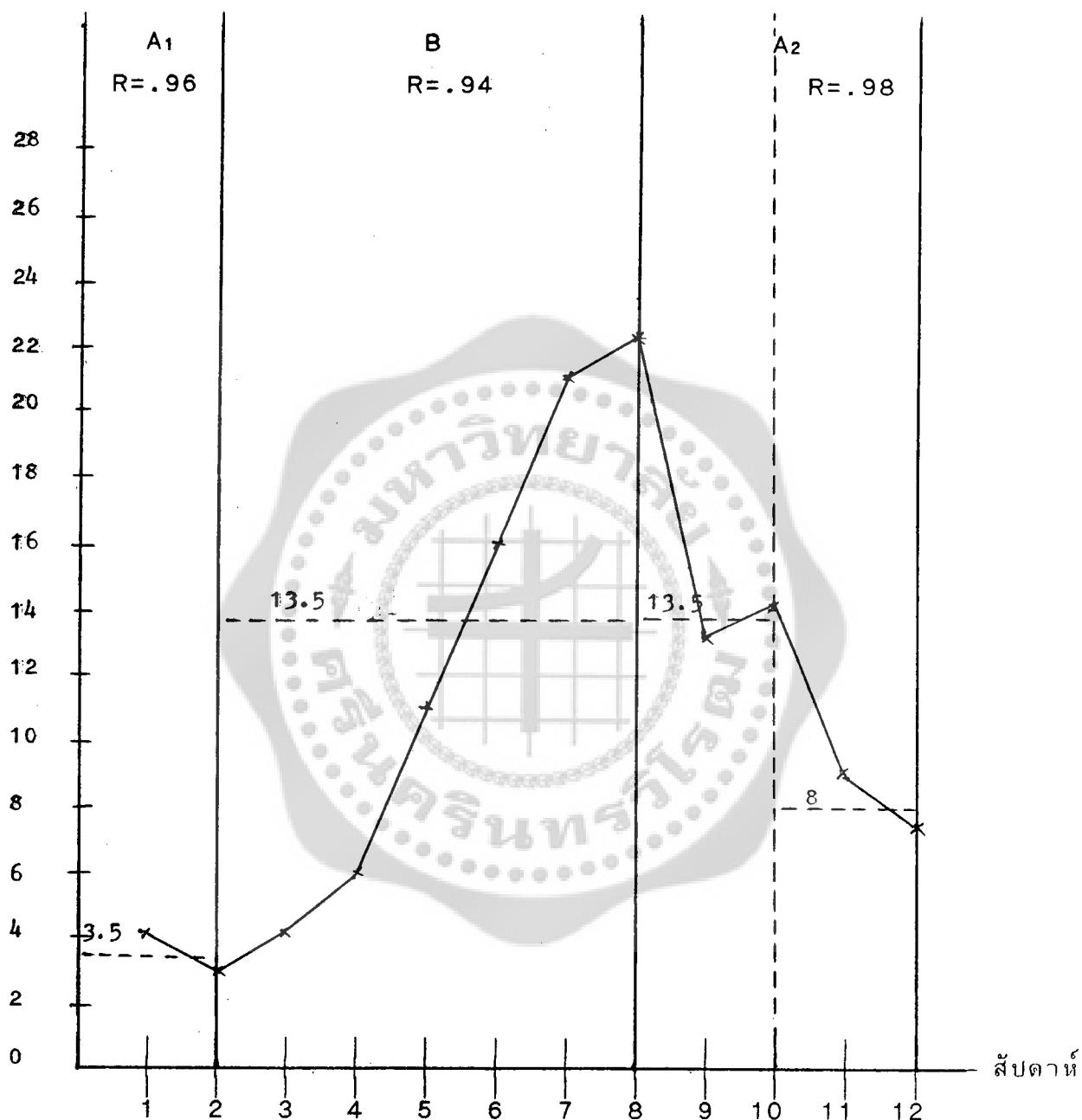
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 10 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

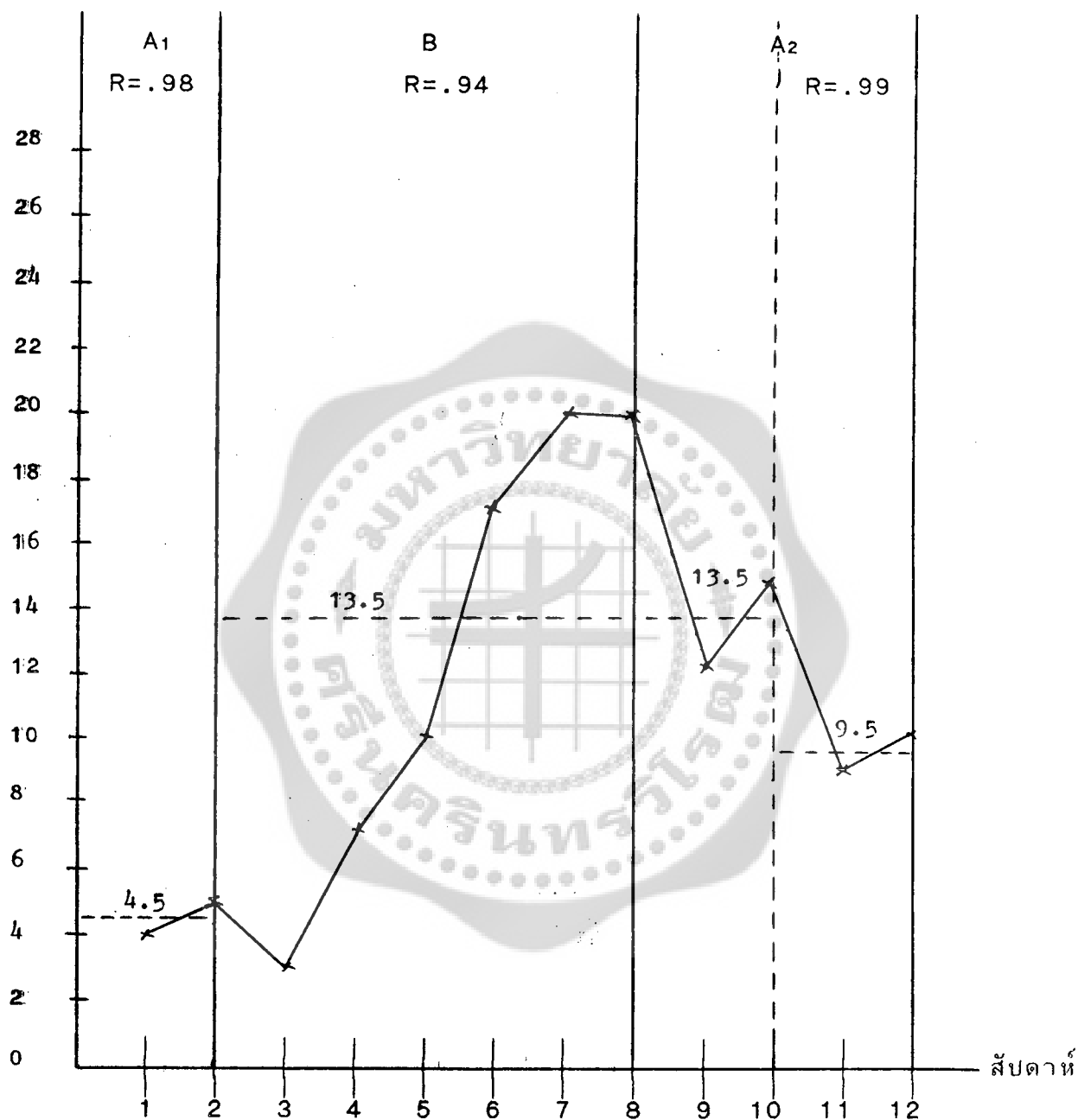
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 11 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

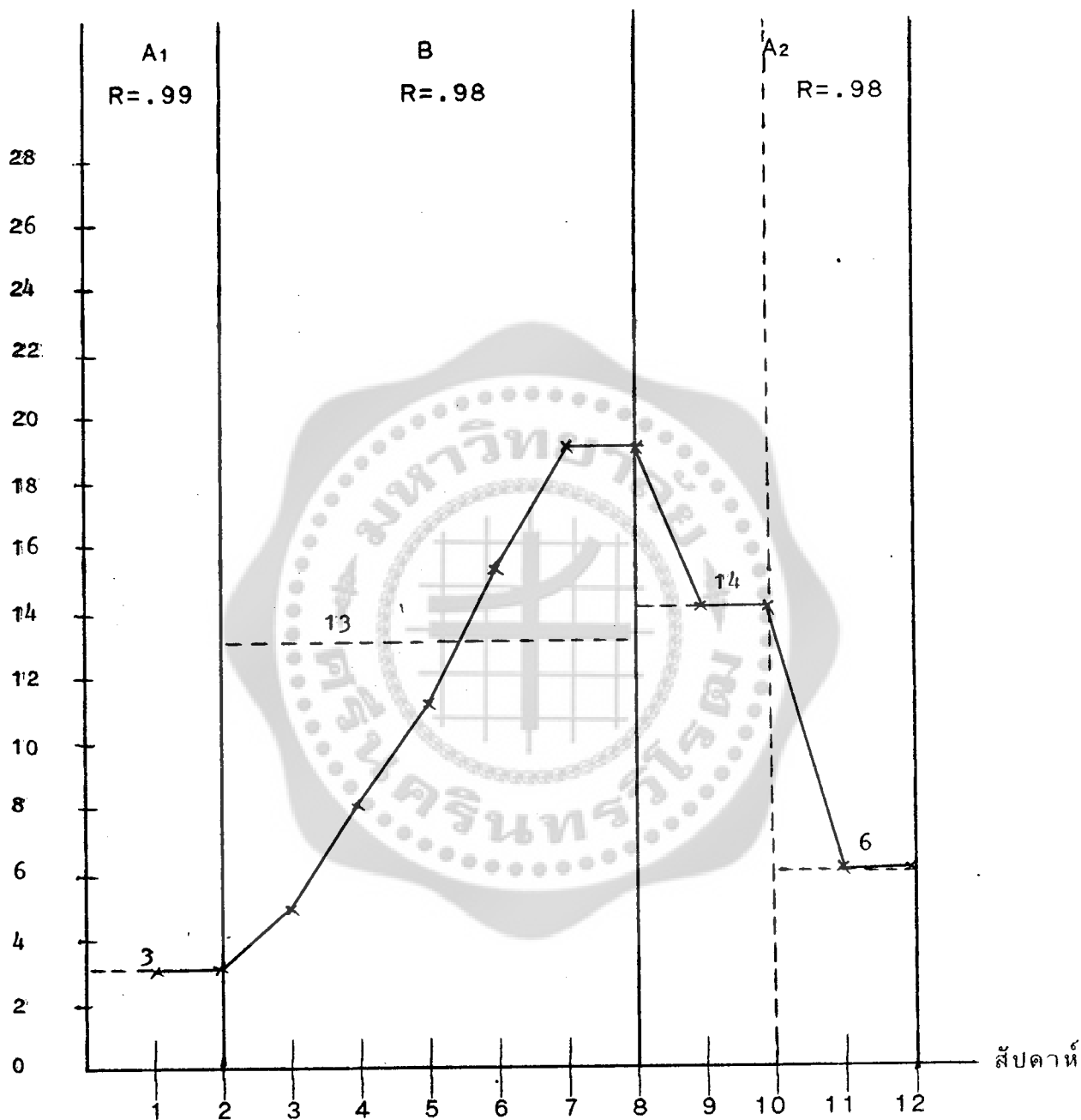
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 12 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

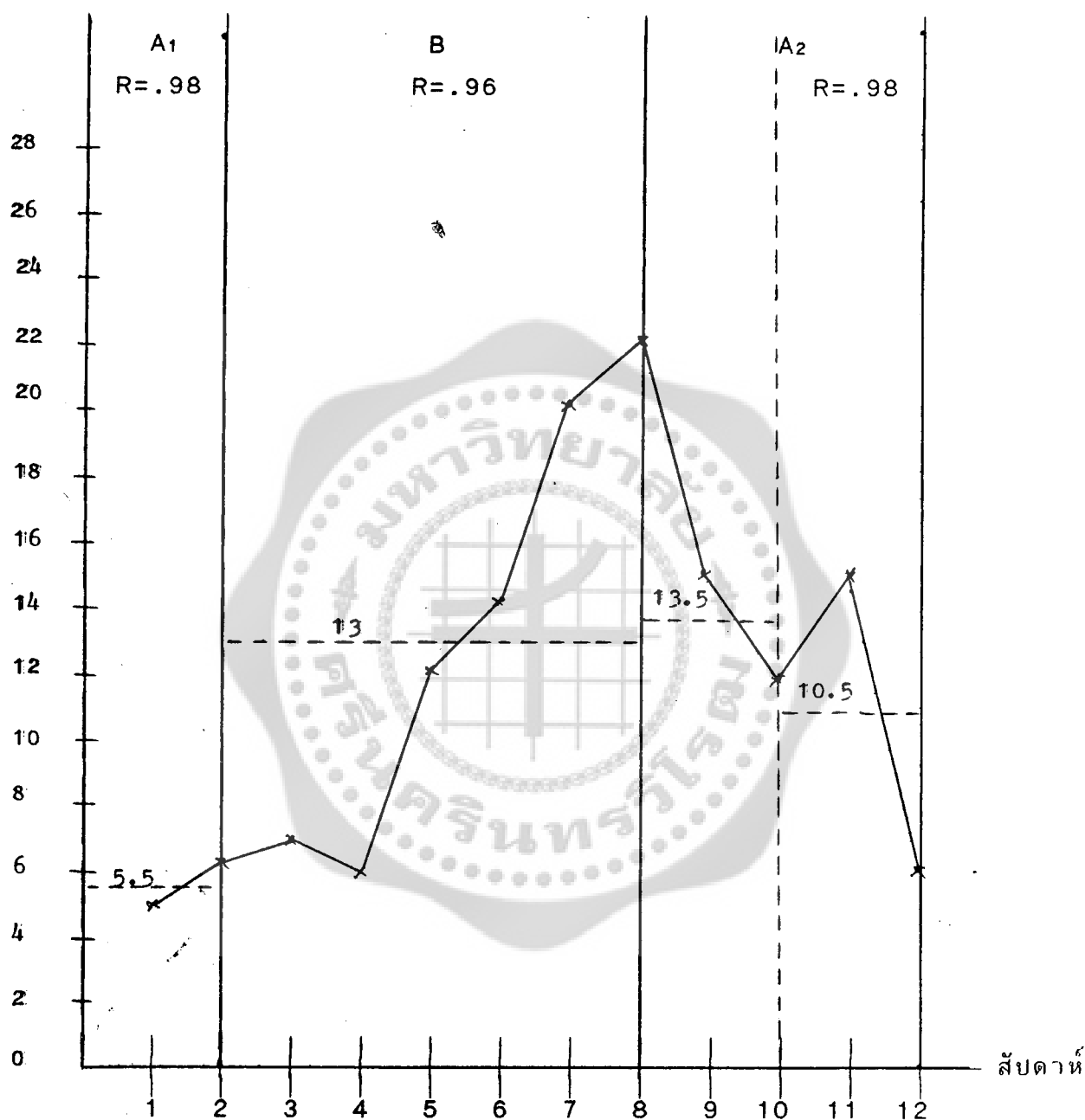
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 13 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

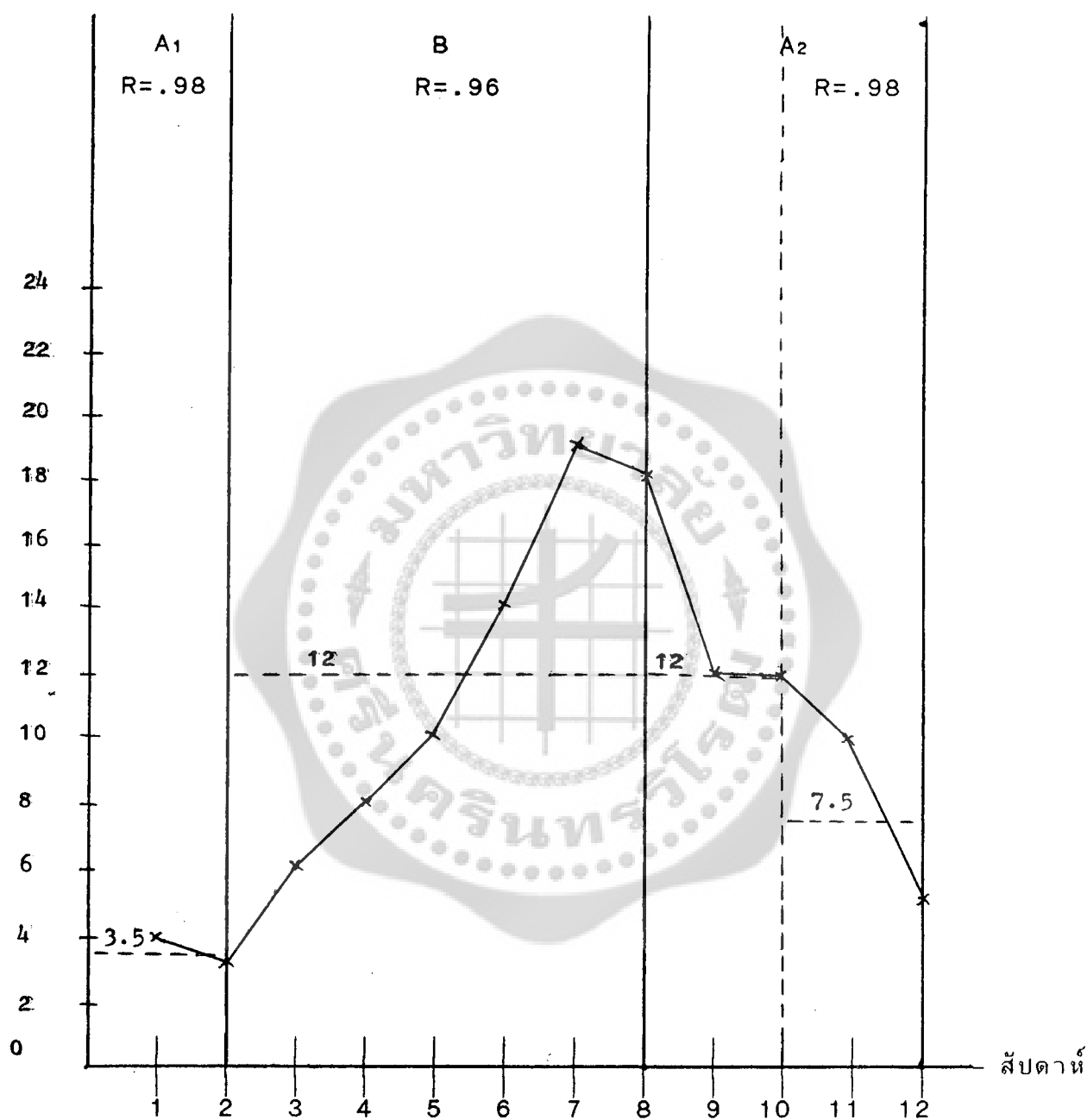
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

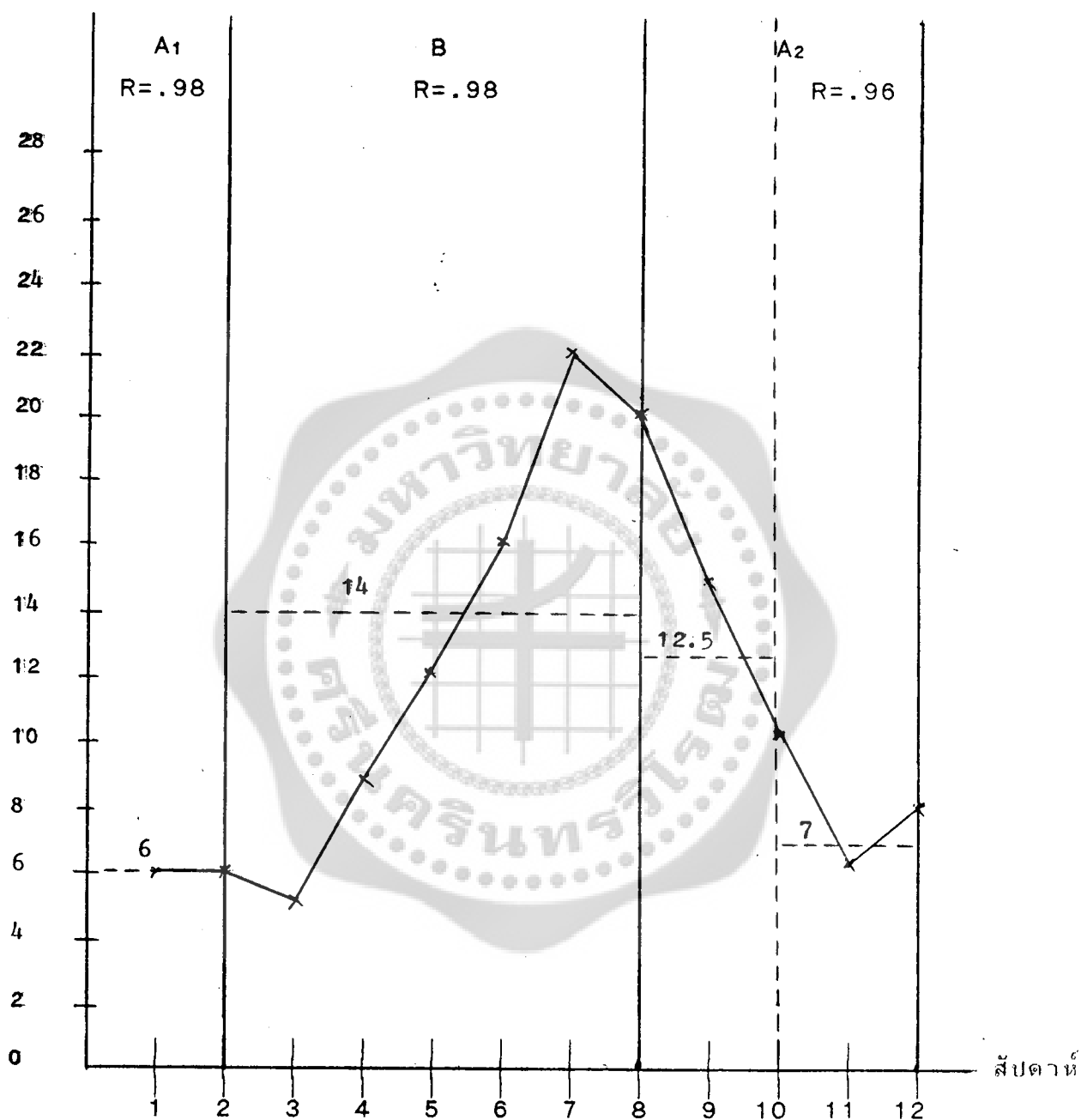
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 15 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

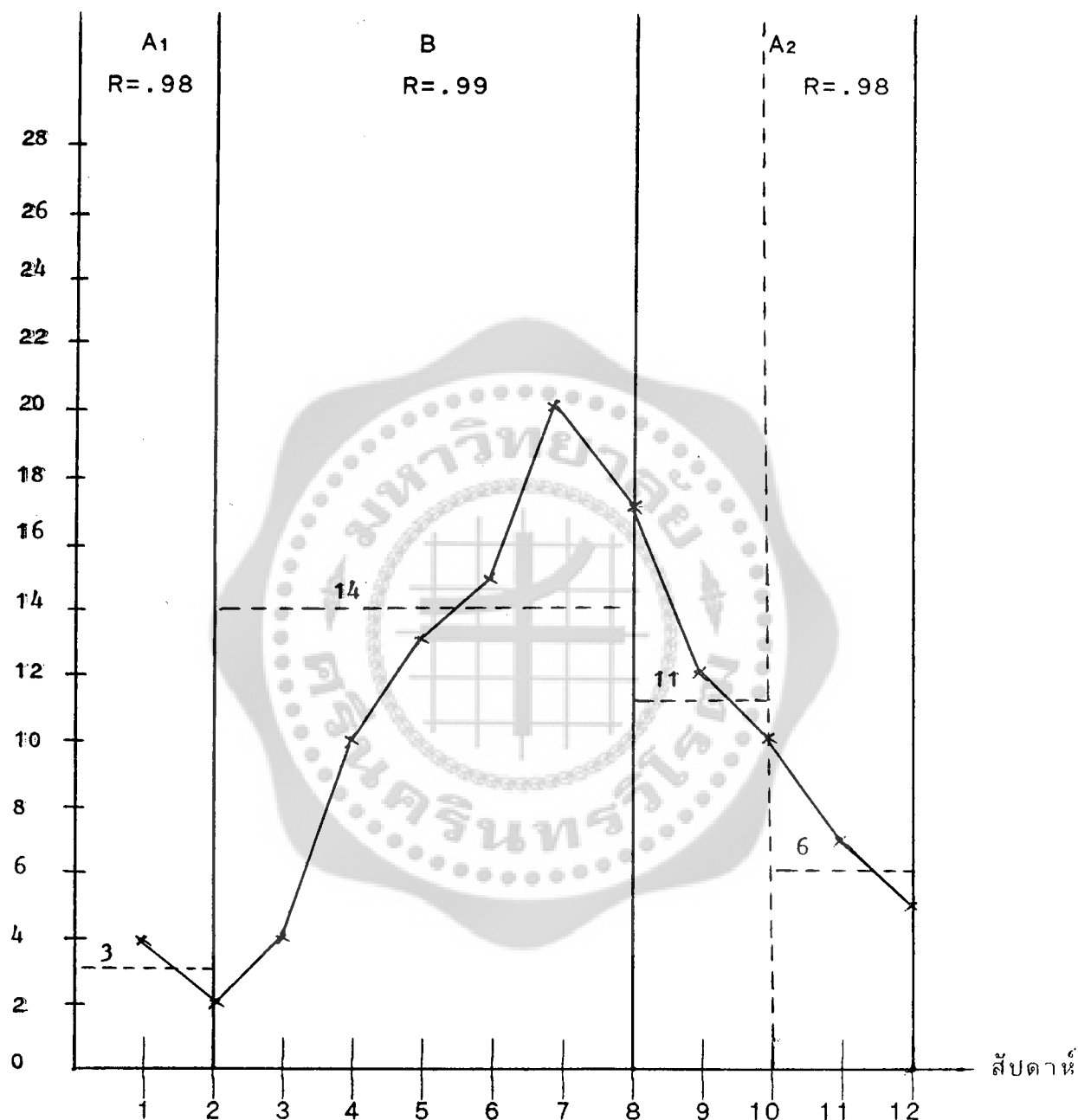
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
 - - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

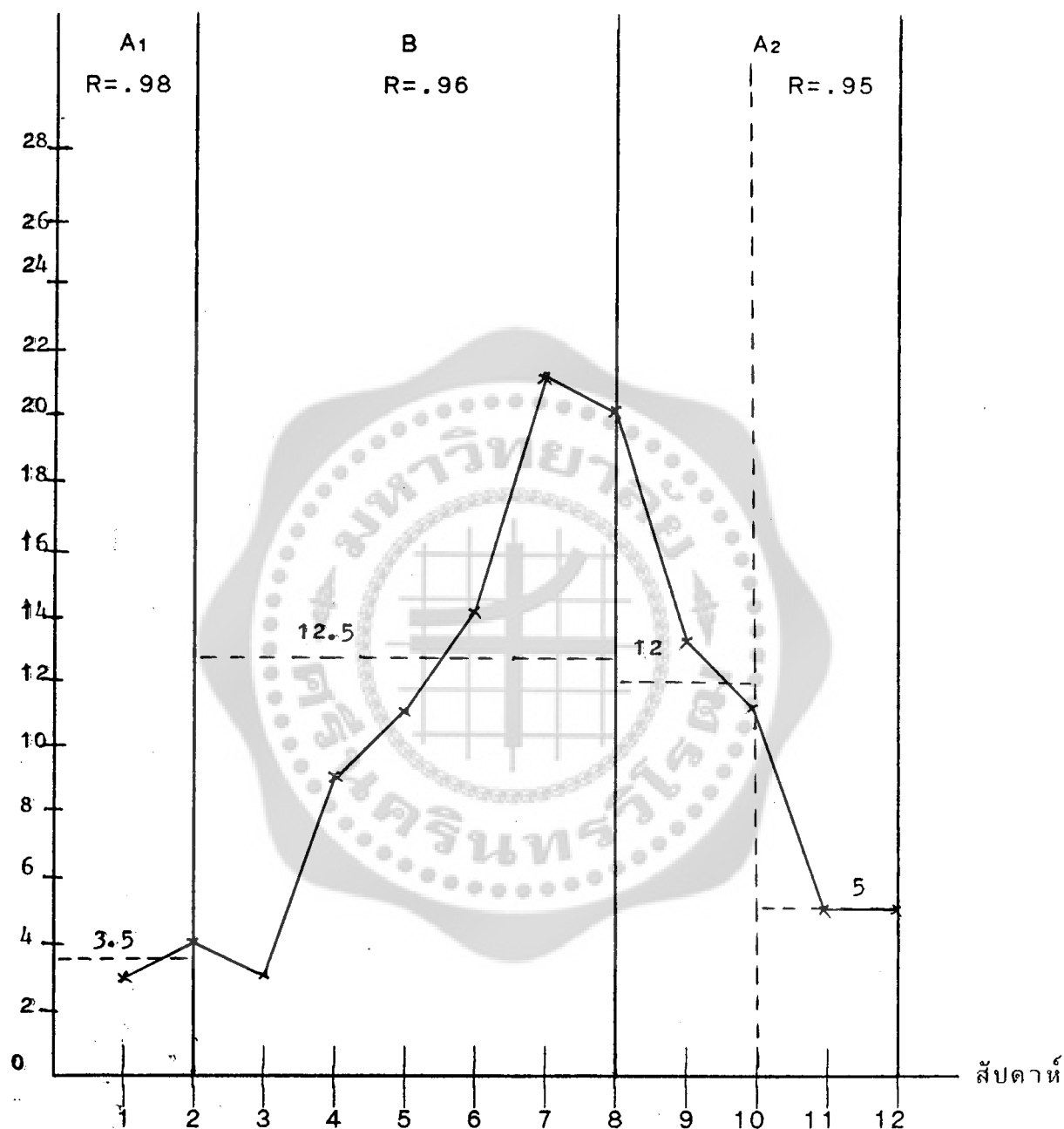
ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 17 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 18 ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ตาราง 6 แสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นรายบุคคล
ตลอด 3 ระยะของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1

ระยะที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่							
		1	2	3	4	5	6	7	8
A1	1	5	6	5	6	5	3	3	5
	2	5	6	6	5	3	2	4	5
	มัธยมฐาน	5	6	5.5	5.5	4	2.5	3.5	5
B	3	7	7	8	7	6	5	4	7
	4	13	15	12	14	12	13	12	12
	5	16	20	16	19	18	16	18	20
	6	21	23	20	21	24	20	23	25
	7	24	23	22	24	20	20	21	20
	8	16	25	28	28	21	22	21	20
	มัธยมฐาน	18.5	21.5	18	20	19	18	19.5	22.5
A2	9	29	28	32	20	27	21	20	19
	10	26	27	29	22	27	20	22	20
	มัธยมฐาน	27.5	27.5	30.5	21	27	20.5	21	19.5
	---	---	---	---	---	---	---	---	---
	11	16	20	22	22	20	25	25	21
	12	14	12	17	20	15	16	15	14
	มัธยมฐาน	15	16	19.5	21	17.5	20.5	20	17.5

ตาราง 7 แสดงความถี่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นรายบุคคล
ตลอด 3 ระยะของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2

ระยะที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่							
		1	2	3	4	5	6	7	8
A1	1	4	4	3	5	4	6	4	3
	2	3	5	3	6	3	6	2	4
	มัธยมศึกษา	3.5	4.5	3	5.5	3.5	6	3	3.5
B	3	4	3	5	7	6	5	4	3
	4	6	7	8	6	8	9	10	9
	5	11	10	11	12	10	12	13	11
	6	16	17	15	14	14	16	15	14
	7	21	20	19	20	19	22	20	21
	8	22	20	19	22	18	20	17	20
	มัธยมศึกษา	13.5	13.5	13	13	12	14	14	12.5
A2	9	13	12	14	15	12	15	12	13
	10	14	15	14	12	12	10	10	11
	มัธยมศึกษา	13.5	13.5	14	13.5	12	12.5	11	12
	---	---	---	---	---	---	---	---	---
	11	9	9	6	15	10	6	7	5
	12	7	10	6	6	5	8	5	5
	มัธยมศึกษา	8	9.5	6	10.5	7.5	7	6	5

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ខែ - ខែឥសាន

นางสาว รุ่งทิพย์ อ้นทับ

เกิดวันที่

21 สิงหาคม 2510

สถานที่เกิด

อ. บางกรวย จ. นนทบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

83/2 ม.1 ต.บางขุน อ.บางกรวย

นนทบุรี 11130

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนวัดหนองนา อำเภอยะผา

นครราชสีมา 30240

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2527 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ร.ร.วัดน้อยใน ตลิ่งชัน
กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2531 ครุศาสตร์บัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ. 2534 การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร